

THE BRITISH ESPERANTIST

The Official Organ of the British Esperanto Association.

VOL° VI. N-RO 64.

APRILIO, 1910.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO, AFRANKITE.

EN GRANDA BRITUJO.

Por unu jaro ... 3 ŝilingoj.
Unu numero ... 3 pencoj.

EKSTERLANDE.

Por unu jaro ... \$0.75, fr.4, M.3.
Laŭ Internacia Mono ... Sm. 1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtomandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.

Manuskriptojn, k.t.p., oni bonvole sendu al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p.

Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.

Pri Anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, London, W.C.

ENHAVO.

	PAGO
"Floreant Esperantismus!" ...	61
Danielo Veninta al Juĝo. K. M. ...	62
La Leprakono, tradukis E. O'BRIEN ...	63
Versaĵoj. F. F., G. J. COX ...	64
The Object Lesson. Comedy by WM. MORRISON ..	65
Esperanto-Kriketo. W. M. PAGE ...	67
Alvokoj ...	66, 79
Libraro kaj Gazetaro ...	68
Universala Ekspozicio kaj Monda Kongreso en Bruxelles. Generalo SÉBERT ...	70
Brita Kroniko. W. W. M. ...	71
La Sesa Internacia Kongreso de Esperanto...	74
B.E.A. Congress at Cheltenham ...	75
Esperanto Progress Abroad. W. W. M. ...	76
International Financial Council ...	78
Appeal to Welsh Esperantists. G. M. GRIFFITH ...	79
B.E.A. Council Meeting, New Members, Delegate Councillors, Examinations, &c.—F.K.I. 66, 75, 80	

"Floreant Esperantismus!"

Vere la vivo internacia fariĝas viglega! Pli kaj pli multiĝas la diversaj manifestacioj: okazas kongreso de la Katolikoj en Parizo, dua kongreso de Belgaj Esperantistoj en Bruĝo, dua kongreso de Bohemaj Esperantistoj en Plzen, la Franca Federacio de Junaj Esperantistoj kongresos dum Pasko en Parizo, en Junio la grupoj de Nordfrancujo kunvenos federacie en Amiens, la Britoj aranĝas kongreson en Cheltenham dum Pentekosto, la U.E.A. kaj la T.E.K.A. preparas grandan agadan kunsidaron en Augsburg, la Sesa logas trans la Atlantikon en Washington...

Al ĉiu el tiuj solenoj la organizantoj kun egale varma sincereco invitas la Esperantistaron diverslandan, ĝis fine la internaciema samideano vere sentas iom da embaraso, kiun elekti... t.e. en la okazo malofta, ke li havas sufiĉe da monrimedoj por partopreni kiun ajn! Milionuloj mankas en Esperantolando!

Sed — serioze! — malgraŭ la neebleco de komuna akcepto de tiu komuna invitato, tiu oftigo kaj vigligo de la Esperantistaj manifestacioj estas tre fidinda kaj kuraĝiga signo de la forta kreskado de nia afero.

Kaj dum la Esperantistoj tiel interklopodas, laboras samtempe la ankoraŭ ne-Esperantistoj, preparante bonan teron por la semado de Esperanto. Tiel ĉiufanke oni aŭdas pri

internaciaj kongresoj de gravaj profesioj pri gravaj temoj. Jen ni havas internacian kunvenon de Kuracistoj, de Sciencistoj; jen oni anoncas rondvojaĝon internacian de laboristoj, de urbestroj, de ĵurnalistoj, jen proksiman jaron ni havos tre gravan kongreson en Londono pri la interrilatado de la diversaj Rasoj de l' Mondo. Pli bonajn "objektlecionojn" pri la necesgeco de Esperanto, ol tiuj kongresoj, kie la diverslingveco ĉiumomente ĝenaĉas la facilecon de l' reciproka komunikado, oni ne povus trovi! Tion la Esperantistaro bone komprenas kaj provas utiligi, partoprenante laŭeble en ĉiuj kongresoj kaj pledante por sia lingvo.

Bonegan okazon por tiel sentigi nian fortecon kaj utilecon ni havos en la Ekspozicio de la Internaciaj Asocioj, kiu okazos en Bruselo de Majo ĝis Oktobro ĉi tiun jaron, dum la Universala kaj Internacia Ekspozicio tie organizata de la Belga Registaro. Ni presigas aliloke gravan leteron de nia eminenta samideano Generalo Sébert, kiu montras kiamaniere la Esperantistoj devus uzi tiun okazon. Ni tre petas kaj esperas, ke la interesatoj entuziasme kunhelpas la Centran Oficejon, por la tutmonda profito de nia afero. La Brita Esperantista Asocio jam aliĝis kiel internacia asocio, kaj sendos al Bruselo du delegitojn.

Danielo Veninta al Juĝo.

(*El Hinda Teatraĵo.*)

En la urbo Andhernagar vivis advokato de la Alta Juĝejo, kiu estis nomata Ĉalako. Li estis tre muzikema homo: tial li dungis muzikiston por instrui lin ludi la gitaron. Unufoje Ĉalako, ricevinte sian lecionon, invitis la instruiston al vespermanĝo. Ĉio iris agrable ĝis la mezo de la manĝo, kiam la muzikisto englutis fiŝoston; kaj, malgraŭ ke Ĉalako batis al li la dorson kaj frapis al li la kapon, li sufokiĝinte mortis. Ĉalako en la unua momento tute venkiĝis de malĝojo; kaj poste, pro alia kaŭzo, treege maltrankviliĝis. Jen en lia domo troviĝas mortinto. Se la poliestro Riŝvat Beg eksciis, en tia okazo estus malfacile por Ĉalako. Oni devus multe subaĉeti la policianojn, antaŭ ol oni povus sin senkulpigi. Tial Ĉalako konsiliĝis kun sia edzino, kion fari. Lia edzino estis lerta kaj ruza virino. "Ne timu, mia kara," diris ŝi; "jen kion fari. Vi scias, ke kuracisto loĝas proksime de tie ĉi; forportu la malvivulon al lia domo, kaj apogu ĝin al la pordo. Tiam frapu forte, kaj laŭte alvokinte la kuraciston, tuj forkuru hejmen. Ĉu ne estas la devo de kuracisto sanigi la malsanulojn?" Ĉalako faris tiel, kiel lia edzino konsilis. Li apogis la kadavron al la pordo de la kuracisto, frapis, alvokis kaj forkuris.

En tiu nokto la kuracisto sidis kun amiko, fumante kaj babilante. Subite oni aŭdis fortan frapadon sur la strata pordo kaj laŭtan krion. La kuracisto, rapidinte al la pordo, malfermis ĝin. Jen la kadavro enfalis, kaj apenaŭ ne renversis lin. La kuracisto ekkredante, ke iu ŝtelisto alvenis rabi, ĵetis sin sur la malvivulon kaj faliginte teren lin ekbatis. Lia amiko ankaŭ, aŭdante la bruon, alkuris kaj helpis al li batadi. Fine ekvidinte, ke ĝi ne sin movas, ili ĉesis bati kaj, ekzameninte, trovis ĝin malviva. Kia teruro! Ili pensis, ke ili mem mortigis la rabiston. Se la malvivulo troviĝus ĉe ili, kiel oni povus sin senkulpigi? Ĉar ili ankaŭ bone konis la ŝercetojn de Riŝvat Beg kaj liaj policianoj. Longe ili meditadis kaj interkonsiliĝis. Fine la amiko de la kuracisto diris al li: "Mi elpensis, kion oni devas fari. Vi scias, ke en la apuda domo loĝas monpruntisto. Li ĉiam havas trezoron en sia domo kaj timadas rabistojn. Alportu la malvivulon supren sur la tegmenton kaj, malkovrinte pecon de la tegmento de la pruntisto, mallevu la kadavron malsupren en la domon per ŝnurego. Tuj forkuru kuŝiĝi, kaj dormu la dormon de la justuloj." La kuracisto tiel faris; lasinte la korpon malsupren en la domon de la pruntisto, li forkuris.

En tiu momento la pruntisto kun sia edzino sin okupis je la kalkulo de sia mono. Subite oni aŭdis brueton supre. Ili ekrigardis: ŝajnas,

ke iu sin mallevas de la tegmento per ŝnurego. La korpo falis sur la plankon. La gepruntistoj, kredante ke estas rabisto, tuj sin ĵetis sur ĝin, kaj ekbatis. Ili baldaŭ ekvidas, ke ĝi ne sin movas kaj imagis, ke ili mem mortigis ĝin. Tiam ilin ekmaltrankviligis granda timo. Oni sciis, ke la policistoj dezirus nenion pli bonan, ol trovi malvivulon en la domo de pruntisto. En tia okazo ili povus dispremi multe da mono el la pruntisto. Riŝvat Beg estis bone konata kiel lertega en tia afero. Longe ili faris konsiliĝon. Fine klara ideo frapis la pruntist-edzinon. "Kuraĝiĝu, mia maljunulo," diris ŝi; "faru jene: forportu la malvivulon ekster la urbon, kaj ĵetu ĝin en la arbaron. Sed iru singarde, ke neniu vidu vin." La pruntisto konsentis kaj ekiris, portante la korpon.

En la sama nokto sidis en la arbaro apud la urbo, trinkante kaj vetludante, bando da ŝtelistoj, kies estro estis fama rabisto nomata Ĉuni Lal. Tiu ĉi de longe estis serĉata de la policistoj. La pruntisto alŝtelirante, de mal-antaŭ arbo faligis la kadavron mezen de la ŝtelistoj kaj nevidite forkuris. La ŝtelistoj, pro drinkado kaj la mallumeto, kredante ke iu alvenis rabi iliajn akirojn, tuj sin ĵetis sur la malvivulon, kaj Ĉuni Lal traboris ĝin per sia ponardo. Oni komencis malplenigi ĝian poŝon: sed jen subite ekaperis la poliestro Riŝvat Beg kun policanaro, kiuj tuj kaptis kaj ligis la tutan bandon. Ĉar la ponardo de Ĉuni Lal troviĝis ruĝa de sango, li ne povis nei ke li mortigis la malvivulon.

La sekvantan tagon Riŝvat Beg prezentis Ĉuni Lal'on kun la kadavro antaŭ la reĝon, kaj kulpigis lin je mortigo. Ĉar Ĉuni Lal nepre devis konfesi, la reĝo kondamnis lin esti pendigita. Tuj oni starigis pendigon antaŭ la juĝejo, kaj ĉirkaŭliginte per ŝnuro la kolon de Ĉuni Lal, oni atendis la ordonon lasi lin fali. Sed por vidi la juĝon de Ĉuni Lal kolektigis granda popolamaso, inter kiu troviĝis la pruntisto, la kuracisto kaj Ĉalako. Kiam la pruntisto ekvidis, ke Ĉuni Lal estas tuj pendigota, lia konscienco frapis lin; kaj falinte teren antaŭ la reĝo li diris: "La defendanto de la malriculoj, ne mortigu senkulpan homon! Mi estas la kulpulo. La mortinto nokte enrompis en mian domon, kaj mi defendante min batmortigis lin. Sed mi timis la premadon de Riŝvat Beg kaj forportis la korpon en la arbaron, kaj ĵetis ĝin inter Ĉuni Lal'on kaj liajn kunulojn, kiuj denove ekbatis ĝin, kredante ke ĝi estas viva." "Pro la barbo de la Profeto," juris la reĝo, "do vi ja estos pendigita anstataŭe." Oni liberigis Ĉuni Lal'on, kaj ĉirkaŭliginte per ŝnuro la kolon de la pruntisto, atendis la ordonon lasi fali.

Tamen, kiam la kuracisto ekvidis tion, kio

estas okazonta, lia konscienco ankaŭ ekfrapis lin. Tial sin ĵetinte sur la vizaĝon antaŭ la reĝo, li ekkriis: "La nutranto de sklavoj senkaŭze ne punu senkulpulon! Mi estas kulpa. La mortinto ŝteliris en mian domon por rabi, kaj mi batalante mortigis lin. Sed mi timis, ke se Riŝvat Beg trovos la korpon en mia domo, estos por mi malfacile. Tial mi mallevis per ŝnurego la korpon malsupren de la tegmento en la domon de la pruntisto, kiu, kredante ke ĝi estas viva, denove pense mortigis ĝin." "Pro la sankta forna fero," diris la reĝo, "do vi ja estos pendigita." Oni liberigis la pruntiston kaj anstataŭigis la kuraciston, kaj atendis la ordonon lasi fali.

Sed jen Ĉalako mirigite ektrovis, ke li ankaŭ havas konsciencon. Tial alirinte, kaj forte kliniĝinte antaŭ la reĝo, li diris: "Via Reĝa Moŝto, ne forĵetu en eternecon la senkulpan animon de justulo! Jen estas la faktoj de tiu ĉi afero. La mortinto estis mia muzikinstruisto. Vespermanĝante ĉe mi, li englutis fiŝoston kaj mortis. Timante la postulegojn de Riŝvat Beg, mi forportis la korpon kaj apogis ĝin al la pordo de tiu ĉi kuracisto kaj, frapante laŭte, alvokis lin. Li, malfermante la pordon, lasis fali sur sin la malvivulon." "Pro la sakfajfisto, kiu ludis antaŭ Moseo," diris la reĝo, "ŝajnas al mi, ke la fiŝosto estas la kulpulo. Estu pendigita la osto!"

"Jen! Danielo venis al juĝo!" ekkriis Riŝvat Beg.

"Sed, Riŝvat Beg," sin turnis al li la reĝo, "kial vi estas tia friponego?" "Pro la ĉielo, via Reĝa Moŝto," rediris la plicestro, "por tri bonegaj kaŭzoj! Unue, mia patro antaŭe estis fripono. Due, tia policanon ĉiam taksas la regantoj. Trie, ĉiuj miaj aferoj troviĝas aŭ ĉe friponoj aŭ ĉe malsaĝuloj. Trompi malsaĝulon estas pretervole; kaj ne trompi friponon estas peko!"

K. M.

La Leprakono

(*Irlandlingva, Leprakaun*).

IRLANDA POPOLRAKONTO.

Foje vivis en Irlando gento de feaj ŝufaristoj, nomita Leprakonoj. Ili estas sulkaj hometoj, kiuj sidadas sur benketoj sub la longaj herboj kaj kampofloroj, kaj faras ŝuetojn ne eĉ sufiĉe grandajn por novenaskita infaneto. Kaj la homoj diris, ke ili estas riĉaj kaj konservas en siaj subteraj kavernoj grandajn trezorojn, kiujn ili permesas al neniuj tuŝi.

Unu festotagon dum la rikolttempo okazis, ke juna farmisto, nomita Tomaso, malrapide promenis apud la suna flanko de arbetbarilo kaj ĝuis la belan veteron, kiam li aŭdis kraketan brueton antaŭ si inter la arbitoj. Li

kredis, ke estas birdoj kaj antaŭenpaŝis piedpinte, por ke li ilin ne fortimigu.

Baldaŭ la brueto ĉesis, kaj kiam Tomaso rigardis tra la arbitojn, li vidis brunan kruĉon en angulo de la arbetbarilo. Kaj dum li rigardis, aperis maljuna vireto, kiu havis sur la kapo tripintan ĉapelon kaj antaŭ si ledan tuketon; li eltiris lignan benketon, stariĝis sur ĝi, mallevis poteton en la kruĉon por plenigi ĝin. Tiam li sidiĝis kaj eklaboris por meti kalkanumon sur ŝueton, nur sufiĉe grandan por si mem.

Nu, Tomaso ne estas timemulo, sekve li iris pli proksimen kaj alveninte tute proksime de la vireto, li diris:

"Dio benu vian laboron, najbaro."

"Mi vin kore dankas," respondis la alia.

"Mi miras, ke vi laboras dum la festotago?" diris Tomaso.

"Tio estas mia afero, ne la via," estis la respondo.

"Eble vi estas sufiĉe agrabla por diri al mi, kion vi havas en la kruĉo tie?" diris Tomaso.

"Plezure mi diros al vi—ĝi estas bona biero."

"Biero!" diris Tomaso, "kaj de kie vi ricevis ĝin?"

"De kie mi ĝin ricevis? Nu, mi faris ĝin, kaj el kio vi pensas, ke mi faris ĝin?"

"Tion mi ne povas diri, sed supozeble el malto kaj lupolo; el kio alia?"

"Nu, vi eraras; mi faris ĝin el eriko."

Je tio Tomaso ekridas kaj diris moke:

"Nu, certe vi ne imagas, ke mi estas tia malsaĝulo por kredi tion!"

"Kiel plaĉas al vi," diris la vireto, "sed tio, kion mi diris, estas la vero. Kaj mi diras al vi, junulo, estus pli bone, ke vi zorgu pri la kampoj de via patro, ol ke vi ĝenu honestajn personojn per viaj malsaĝaj demandoj. Nun, dum vi malŝparas tempon, la bovinoj enrompis en la avenkampon kaj premas ĝin piede."

Tomaso estis tiel mirigita, ke li volis tuj sin turni kaj kuri hejmen, kiam li subite memoris, ke estas feo, kun kiu li parolas. Tial anstataŭ kuri, li ekkaptis la vireton kaj rigardante lin kolere diris al li, ke li devas montri al li, kie estas lia trezoro. La Leprakono tiom timiĝis, ke li diris:

"Venu du kampojn pli malproksimen, kaj mi montros al vi terpoton plenan de oro."

Tiel ili antaŭeniris, kaj Tomaso tenis la vireton en sia mano kaj neniam ĉesis lin rigardi, kvankam ili devas trapaŝi tra barilojn, trans fosojn kaj parton de marĉejo, ĉar la feo el vera malico ŝajnis elekti la plej malfacilan vojon. Fine ili venis al kampo plena de flavaj kampaj floroj, kie la Leprakono montris sur grandan kreskaĵon, dirante: "Sub tiu ĉi kreskaĵo vi trovos terpoton plenan de oraj moneroj."

Nu, Tomaso ne havis fosilon kun si, tial li

decidis iri hejmen por alporti unu. Sed, por ke li povu rekoni la lokon, li demetis unu el siaj ruĝaj ŝtrumpligiloj kaj ligis ĝin ĉirkaŭ la kreskaĵo.

“Nun,” diris li al la Leprakono, “vi povas foriri kaj bonŝanco estu kun vi.”

“Nu, adiaŭ!” diris la vireto, “kaj multe da bono estu al vi el tio, kion vi tie ĉi trovos.”

Tomaso kuris hejmen kiel eble pli rapide, kaj trovinte fosilon, li revenis rapidege kiel la vento al la kampo de flavaj floroj; sed jen, ne estis eĉ unu kreskaĵo en la kampo, kiu ne havis ligitan ĉirkaŭ si ruĝan ŝtrumpligilon tute similan je la lia. Sed estis tute ne eble por li fosi la tutan kampon, ĉar ĝi enhavis pli ol kvardek irlandajn akrojn. Tial Tomaso reiris hejmen kun la fosilo sur sia ŝultro multe pli malrapide, ol li aliris kaj kolermiene pro la penso, ke oni lin tiamaniere trompis.

Tradukis E. O'BRIEN.

El “The Celtic Wonder World,” de C. L. Thomson.

La Anemono.

Laŭ la venta dancmuziko
Kirlu, kirlu vin, floreto!
Estas luksa balsalono
La verdiĝa arbareto.

Anstataŭas vakskandelojn
La Aprilaj sunradioj,
Filtrigante tra la etaj,
Puntsimilaj novfolioj.

Pro l'odoro de l' violo
Viaj sentoj konfuziĝas;
Kirlu, kirlu vin, floreto,
La muziko plilaŭtiĝas!

Ho, plej lerta dancistino
De l' printempa febaletto,
Pli rapide, pli rapide
Kirlu, kirlu vin, floreto!

Originale verkita de F. F.

Klaĉo.

Pastro faras ekzamenadon pri religia scio,
en skota vilaĝa lernejo.

Pastro : Kiu faris vin ?

Knabo : Dio.

Pastro : Kiel vi tion scias ?

Knabo : Mi ne scias kiel, sed... ĝi estas la
klaĉo* de la regiono.

W. M. P.

*Skote, “clash of the countryside”; komparu el “Patroj kaj Filoj” de Kabe, pĝ. 61, “Mi ne konfidis al la urbaj klaĉoj.”

La Alvoko.

Jen aŭskultu, jen aŭskultu, kio estas tiu kri',
Esperanto, Esperanto, venos nun fratharmoni'.
Tra la tuta mondo flugu, dia, dolĉa, paca sent'.
Ni, la homoj, ni fratiĝu, krias nun la homa gent'.

Do antaŭen vi amikoj de la Esperantistaro
Pro la glora paca celo la fratiĝo de l' homar'.
Kia reĝa, rava revo vin alvokas al batal'
Por la vera homamanto kia sankta ideal'.

Unu homa amikaro, unu familia rond',
Unu lingvo, unu koro, unu celo tra la mond',
Nia vera patrolando estu nun la tuta ter',
Nia vera malamiko estu sole la mizer'.

Ho! vekiĝu do amikoj de la glora paca cel',
Brile tremas nun la lumo de la Esperanta stel'.
Malamiko forta estas, tamen ni ja venkos lin,
La kuraĝo ĉiam venkas, do kuraĝu ĝis la fin'.

G. J. Cox.

La Okcidento Provos Esperanton.

En la urbo Portland, ŝtato Oregon, Usono, kiu enhavas 250,000 loĝantojn, estas granda komerca organizaĵo, kun kiu okdek kluboj komercaj estas unuiĝintaj por reklami la ŝtaton kaj ĝiajn vivrimedojn. Oregon havas nur unu grandan urbon, kaj tiu staras sen konkuranto apud la granda Kolumbia Rivero. Ĉi tiu estas la sola rivero, kiu trairas la du grandajn montarojn en la ŝtato. La urbo Portland kuŝas ĉe la kunfluo de la riveroj Willamette kaj Kolumbio, kaj ĉi tiu cirkonstanco faras el Portland, kun ĝiaj multaj fervojoj, la akvonivelan lokon kolektan kaj disendan por teritorio de ĉirkaŭ 350,000 mejloj kvadrataj, al kiu povas naĝi la plej grandaj ŝipoj sur la oceano.

Ĉi tiuj komercaj kluboj en Oregon estas ĉiam serĉantaj bonajn metodojn por reklamado. Antaŭ nelonge klubo en unu el la urbetoj havis malgrandan anoncon en *Amerika Esperantisto*, kaj kun granda surprizo ricevis kvinoble da respondoj kaj demandoj ol el iu alia anonco. Sekve la granda klubo en Portlando deziras scii la disvastiĝon de la nova lingvo, kaj ĝi volas, ke la Esperantistaro montru tion al ĝi. La klubo publikigas multege da literaturo reklama. Se la Esperantistoj povas prui, ke la nova lingvo jam estas ĝenerale uzata, la klubo publikigos informojn, libretojn ilustritajn, k.t.p., en Esperanto, kaj reklamos per gazetoj Esperantaj.

Tial ni petas Esperantistojn ĉie, ke ili skribu tuj, petante ĉian informon pri la lando Oregon.

Demandu pri la apudmara lando, kie kreskas la plej grandaj arbaroj en la mondo. Tie ankaŭ estas karbejoj, laktejoj kaj fiŝkapejoj.

Demandu pri la mirinde fruktodonaj valoj de la riveroj Willamette, Umpqua kaj Rogue. Ĉi tiuj estas okcidente la grandaj Kaskadaj Montoj, kaj ilia klimato estas milda. En la valoj oni kreskigas la plej bonajn pomojn, persikojn, legomojn, prunojn, juglandojn, kortbirdojn kaj brutarojn bonspacajn. Estas bonaj lernejoj, preĝejoj kaj hejmoj tie, kaj sufiĉe da spaco por ankoraŭ pli multe da homoj.

Demandu pri orienta Oregono, kie oni nun konstruas multajn novajn fervojojn tra la tritika kamparo, farante uzeblaj la grandajn superakvumitajn landojn, kie ekfondiĝas novaj urboj kaj urbetoj.

Oregon volas, ke la tuta mondo konatiĝu kun ĝiaj utilaĵoj. Se la rezultatoj pravigos ĉi tiun, ni uzos la internacian lingvon por pluaj reklamoj. Al la amikoj de Esperanto ni donas ĉi tiun okazon por montri la utilecon de la lingvo kiel rimedo por reklamado.

Skribu tuj al S-ro TOM RICHARDSON, Administranto, Portland, Oregon, Usono.

The Object Lesson.

ORIGINAL SKETCH.

BY WILLIAM MORRISON, F.B.E.A.

ACT I. (continued.)

BEN.—Of course, I see now. (*Repeats with great fervour*) Ĉu esti aŭ ne esti? tiel staras nun la demando; ĉu pli noble estas elporti ĉiujn batojn, ĉiujn sagojn de la kolera sorto aŭ sin armi kontraŭ la tuta maro da mizeroj kaj per la kontraŭstaro ilin fini? Ah, that reminds me. I want your opinion about something. Mr. Gordon has just told me that he is proposing to bring out a new boot-polish.

ELSIE.—And what's "Hamlet" got to do with a new boot-polish?

BEN.—Well, you see, business has not been very brisk lately, and so your father intends taking up arms against a sea of troubles, and, by opposing them with boot-polish, end them.

ELSIE (*gravely*).—I see.

BEN.—Well, he wants to advertise it, and told me to cudgel my brains for something good in a name. I have been cudgelling them, and I have got a name, but I'm not sure how he will take it, so I thought I would ask you first.

ELSIE.—That's very complimentary. And what's the dreadful name?

BEN.—You'll never guess.

ELSIE.—"The Dazzler," perhaps, or "The Scintillant."

BEN.—No, no. What do you think of "The Esperanto Boot-polish"?

ELSIE (*clapping her hands*).—Splendid! Or, look here, what about "The Verdastelo Polish"?

BEN.—Ah! That's even better than mine. But that's not all. I could draw up a good circular in Esperanto and send it all over Europe, and who knows but what good business might result?

ELSIE.—Capital! You can get the names of all the consuls from the jarlibro of the Universala, and if you wrote them they would give you the names of likely firms in the different towns.

BEN.—Of course. I never thought of that.

ELSIE.—No, it requires a woman to think of these things. Then, when you get the names, you can send off your circular to them, as well as to the consuls themselves, and each Esperanto group secretary besides. See?

BEN.—Yes. It's a magnificent idea, and I'm (jolly) sure it will be a success. But how about your father? Do you think he will see it in that light?

ELSIE.—Don't know. He is very rabid against everything he thinks faddy. But I'll back you up. Where is he now?

BEN.—In the workshop. But look here, if you say anything about this, you'll be letting the cat out of the bag.

ELSIE.—Well, it can't be helped. He'd be sure to find out sooner or later, and perhaps he'll change his opinion about the kara lingvo ere long.

BEN.—Kompreneble!

(*Enter Mr. Gordon.*)

GORDON.—Hullo, Elsie! You here? What's wrong?

ELSIE.—Nothing, Dad. I only wanted to know when you'll be home to dinner?

GORDON.—Oh, the usual time. But you'd better be off, as I've something important to arrange with Mr. Bruce.

ELSIE.—Oh, I know all about that, Dad.

GORDON.—You do, do you? Has Bruce been going to you for inspiration, eh?

ELSIE.—Well, no. The inspiration is his own, but he

asked my advice about it. He has got just a *splendid* idea for the new polish, and I think you will be very foolish if you don't accept it.

GORDON.—A splendid idea, has he? Well, what is it?

ELSIE.—I think he had better explain it himself.

BEN.—Well, you see, sir, I've been cudgelling my brains, since you went out, about this new venture, and an idea has come to me which I think would be of the greatest use. It is an idea easily realised, it is not expensive, and if it fails no great harm can ensue; while, if successful, it may mean great things in the future.

GORDON.—It *must* be a great idea which vaunts itself so much in the preface.

ELSIE.—It *is* a great idea, if you can only rise above your prejudices.

GORDON.—Prejudices! What nonsense is all this?

BEN.—Well, sir, Miss Elsie is right. I acknowledge that I bring forward this idea with no small trepidation, knowing full well that you will be antipathetic, but I hope to be able to convince you yet. And please to remember this, sir—that I'm in deadly earnest.

GORDON (*irascibly*).—Good heavens! What a prologue! Out with it, man!

BEN.—Well, sir, in a word I propose enlisting the services of this world-wide organisation, Esperanto.

GORDON.—Esperanto!!! Have you taken leave of your senses? Are you two conspiring to drive me mad? The business going to (the deuce)—the end in sight—and you propose—Esperanto! (*To Elsie.*) And what do *you* know about this absurd drive?

ELSIE.—Now don't get angry, dear. I have been an Esperantist for a long time, but I did not tell you, as you always spoke so disparagingly about it. But I am fully convinced that it is a magnificent idea, and one with a great future before it. Even now its success has been phenomenal.

GORDON.—I'm very sorry to hear that you have been doing things without my knowledge. Deeply grieved, in fact. But I'll speak to *you* later on. Meanwhile I should be glad to hear from Mr. Bruce how he proposes to utilise this remarkably successful phenomenon in the interests of my business. If he can talk coherently on the subject, I am ready to listen.

BEN.—Well, sir, I'll begin by placing before you some *facts*, and please remember they are *facts* and not fallacies. Esperanto, as perhaps you are aware, is an artificial language composed some years ago by Dr. Zamenhof with the object of making it the common language of humanity, not in the sense of ousting the national tongues, but in the sense of its becoming a medium of international communication.

GORDON.—Yes, I've heard all that before.

BEN.—Since its conception it has made rapid strides in Europe, and now both America and Japan are taking it up with enthusiasm. So what was once tentative and theoretical has now become a practical reality, as has been proved over and over again by congresses and unlimited individual experience. Now, out of this great movement have sprung several important side movements, of which perhaps the most important is the Universala Esperanta Asocio—that is, the Universal Esperanto Association. Its aim is to facilitate relations of all kinds between peoples of different languages. One of these relations is that of business. So branches have already been formed in some 580 towns in 43 different countries. Each branch has a delegate, vice-delegate, or sub-delegate, and many places also a consul. In short, it is a sort of Freemasonry, and it is the duty of each branch to give all information, as far as it can, on the matter inquired about. Now, I propose to make use of this organisation.

GORDON.—I see. If your *facts* are true, I must say

the idea is rather startling. But how do you propose to go about it?

BEN.—This way. The firm will at once join the Association—subscription is a mere bagatelle. Then I will write to all the delegates in Europe to commence with, and ask them to be good enough to furnish me with the names and addresses of respectable firms in their town likely to buy our article. While awaiting their replies, I will draw up a circular letter in Esperanto, extolling the merits of the new boot-polish, quoting prices, &c., and whenever we get the names from the delegates we shall circularise every man Jack of them. And if we don't get business, I'm a Dutchman.

GORDON.—But supposing the firms don't know Esperanto, how are they to read our circular?

BEN.—Ha, ha! that's one of the beauties of our language. It is so simple that all we have to do is to enclose with our circular an Esperanto Key in the native tongue of our correspondent, and he can translate our letter with ease and reply to it, even though he had never heard the name Esperanto before.

GORDON.—You claim a mighty lot for this language of yours.

BEN.—But it's a *fact*. It has been done over and over again.

GORDON.—And can these keys be easily got?

BEN.—By the million—in French, German, Spanish, Russian, Italian, and ever so many more languages—Cefeč's Keys.

GORDON.—Well, you seem to have it all cut and dried. But we haven't a name for the polish yet.

ELSIE.—Oh yes we have! It's *my* idea.

BEN.—Yes, we propose calling it "The Verdastelo" Polish." The name means "green star"—the star of hope—the badge of Esperantism. At any rate, it's a well-sounding name, and as good as any other.

GORDON.—Yes, it sounds well enough, I admit. But I'm only half-convinced. I'm sure your enthusiasm for your fad—or, well, study—has carried you off your feet.

BEN.—I really don't think so, sir. There is no doubt whatever about our getting the names, and if Esperantists don't give the preference to goods manufactured by one of their own number, they are not worthy of the name. And there are thousands and thousands of them now all over the globe. Give the thing a trial, Mr. Gordon. It can't result in much loss, and may be an enormous success.

GORDON.—My mind's in a whirl, and I don't know what to think. What do you say, Elsie? Shall I give it a trial?

ELSIE.—Of course, you stupid old darling. And I'll just leave you to make the arrangements with Mr. Ben, and go and do my shopping. Good-bye, and good luck to the Verdastelo!

GORDON (*head in hands, ponders deeply for a few moments, then briskly*).—Well, come on then, Bruce, I will give it a trial. Now, the first thing, you say, is to join this Association. You'll see to that.

BEN.—Yes, sir.

GORDON.—Then you'll write to the delegates, asking for the names. Meantime I'll see about the polish, tins, labels, &c., and you will draw up your circular. I've been going into the cost, and find a No. 2 size tin would yield a handsome profit selling at 72s. per gross. So we can easily have a stock ready against the day when orders will pour in from abroad—eh, Ben?

BEN.—Oh, you needn't joke, sir; they will come sure enough.

GORDON.—Heaven grant it! And now I'll go down and see about arrangements for starting the manufacture of the Verd— What is it?

BEN.—Verdastelo Polish.

GORDON.—Verdastelo Boot-polish! Not at all bad! (*Exit Gordon.*)

BEN.—Hurrah! Victory! But, by Jove, if it's a failure there will be a nice summing-up against me, and no chance of ever calling Elsie mine. But now I must write and join the Asocio. (*Sits down at desk and commences to write.*)

END OF ACT I.

Esperanto-Tago en la Blanka Urbo.

Ĉiu partopreninto memoros la grandan sukceson, kiun havis la festo Esperanta en Shepherd's Bush lastan jaron. Tiun ĉi jaron, laŭ peto de S-ro Imre Kiralfy, oni ree organizos propagandan manifestacion, sed laŭ pli ambicia skalo. La dato fiksita estas Junio la 11a. La bileto kostos 1s., por kiu oni ricevos aŭtografan libron, tekston de kantotaĵoj, kaj la oficialan programon. Bileto nur por eniro kostos 8p. La afero estas aranĝata de S-roj Cedric White, Cox kaj Mudie, kaj promesas esti sukcesego.

Oni esperas vidi tiuokaze multe da alilandaj samideanoj, kiuj sendube tiutempe venos Anglujon por viziti la samloke okazontan Ekspozicion Japanan.

La Francaj Komercaj Ĉambroj kaj Esperanto.

Jen la rezultato de mia enketo pri la sintenado de la francaj komercaj ĉambroj je Esperanto.

Respondis entute 52 ĉambroj; en 42 lokoj ekzistas Esperantistaj Grupoj. Nur unu komerca ĉambro ne sufiĉe komprenas la movadon; ĉiuj aliaj ĝin tre favore juĝas; tre ofte ili havas interrilatojn kun la grupoj kaj ilin morale kaj eĉ parte mone subvencias; ĉi tion raportas la ĉambroj de Agen, Grenoble, Pere Laval, Puy. Kelkaj nur tial ne donas monon al la grupoj, ĉar ili ne bezonas monhelpon kaj ne petis ĝin. Kelkaj ĉambroj aŭ prezidantoj estas honoraj membroj de Esperantistaj Grupoj. La ĉambroj Abbeville, Arras, La Rochelle, Laval, Puy, Rennes respondas aŭ respondigas en Esperanto. La rezultato de la enketo estas do tre kontentiga. Kompare kun la hispanaj komercaj ĉambroj la francaj havas multe pli bonan konon kaj komprenon de la Esperantista movado.

Mi nun min turnos al la britaj komercaj ĉambroj.

D-ro M. KANDT, Sindiko de la Komerca Ĉambro, Estro de la Fakoj "Komerco kaj Industrio" de U.E.A.

Examinations for the Preliminary and Advanced Certificates of the Association will be held at *St. Jude's Parish Room, 46, King Henry's-walk, Dalston, N.E.*, on Thursday, April 21, 1910. Particulars from the local secretary, Mr. M. C. Butler, 18, Leigh-road, High-bury, N.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, April 11, at the offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m. Following meeting, May 9, at same place and hour.

ESPERANTO-KRIKETO.

Regularo de la Ludo, elpensita de W. M. PAGE.

La Ludantaro.

- 1.—La ludo estas ludata de du partioj.
- 2.—Ĉiu partio konsistas el dekdu anoj, escepte kiam alie konsentite.
- 3.—La anoj de ĉiu partio elektas al si *kapitanon*, kiu aranĝas la vicon de la ludantoj, kaj ĉion rilatantan al tiu partio. Antaŭ ol komenci la ludon la kapitanoj difinas la templimon por la ludo kaj faras ĉiun bezonatan antaŭaranĝon.
- 4.—La ludado estas kontrolata de *decidisto*, kies decido pri io okazanta dum la ludo estas definitiva. La ludantoj devas ĉiam obei al la ordonoj de la decidisto.
- 5.—Unu partio fariĝas *demandantaro* kaj la alia *respondantaro*, laŭ antaŭaranĝo de la kapitanoj per ĵeto de monero.
- 6.—La demandantaro sidas dekstre de la decidisto, kaj la respondantaro maldekstre.

La Ludmaniero.

- 7.—Du anoj de la respondantaro stariĝas por respondi demandojn, kaj devas respondi alterne.
- 8.—La anoj de la demandantaro, unu post la alia, post alvoko de la decidisto, faras demandojn al la respondantoj. Oni demandas, laŭ antaŭaranĝo, la Esperantan tradukon de nacilingva (a) vorto aŭ (b) frazo, aŭ (2) la nacilingvan tradukon de Esperanta (a) vorto aŭ (b) frazo; aŭ (3) Esperante pri ia temo elektita. La decidisto povas malpermesi demandon, kiun li opinias sensenca aŭ nejusta.
- 9.—Kiu respondas ĝuste, tiu gajnas poenton por sia partio.
- 10.—Kiam iu respondas malĝuste kaj la demandanto donas la ĝustan respondon, aŭ kiam iu ne komencas respondon en la daŭro de dudek sekundoj post la demando, tiu fariĝas "trafita" kaj eliĝas el la ludo, kaj anstataŭiĝas de alia ano de la sama partio, kaj tiel plu, ĝis ĉiuj respondantoj eliĝas.
- 11.—Krom al la decidisto, la uzado de libroj, vortaroj aŭ notoj estas malpermesata.
- 12.—La decidisto devas aljuĝi *punpoenton* al la kontraŭa partio en la jenaj okazoj:—
  - (a) Se demandanto ne faras demandon tuj post alvoko de la decidisto.
  - (b) Se demandanto aŭ respondanto ne parolas sufiĉe klare por sin aŭdigi de la tuta ludantaro.
  - (c) Se demandanto aŭ respondanto erare parolas nacilingve anstataŭ Esperante.
  - (d) Se demandinto ne povas fari la ĝustan respondon de demando al kiu la aldemandito malsukcesis ĝuste respondi.
  - (e) Se iu ano de la respondantaro respondas ne laŭ sia vico.
  - (f) Se iu ano de la respondantaro parolas al la respondanto dum ĉi-ties staro.
  - (g) Se iu ludanto parolas aŭ flustras post alvoko al demandanto de la decidisto.
- 13.—La decidisto notas la poentojn aŭ difinas neŭtralan personon, kiel poentiston, por tion fari.
- 14.—Post kiam ĉiuj respondantoj eliĝis, la partioj interŝanĝas la rolojn kaj la demandintaro fariĝas la respondontaro.
- 15.—Se la unua respondantaro okupas pli ol duonon de la tempo difinita aŭ ebla por la ludo, ĝia kapitano povas laŭvole eligi sian partion.
- 16.—La ludo finiĝas, kiam ĉiuj anoj de la dua partio eliĝas, aŭ kiam plua tempo por la ludado ne estas ebla.
- 17.—La partio, kiu havas la plimulton da poentoj, gajnas; sed, se la dua partio ne tute eliĝis je la fino de la tempo, kaj ne tiutempe havas plimulton da poentoj, neniu partio gajnas.

Klarigaj Notoj.

La celo de tiu ĉi ludo ne estas nur amuzaĵo, sed la ekzercado pri la lingvo.

Kvankam ĝi estas konstruita por ludo inter partioj el diversaj grupoj aŭ lokoj, ĝi estas bona rimedo por plezure kaj profite pasigi la tempon en grupo, kiam mankas alia temo, kaj tiuokaze la konsilinda aranĝo estas, ke du personoj, sin nomantaj *kapitanoj*, elektu siajn respektivajn partiojn alterne el la ĉeestantaj anoj.

La decidisto devus ĉiam esti sperta Esperantisto, aprokata de ambaŭ partioj, kaj en ludo inter du grupoj estas konsilinde, ke la decidisto estu ano de neŭtrala grupo.

Se dum la ludo iu okazo sin prezentas, pri kiu la regularo ne provizas, la decidisto povas agi laŭ sia propra juĝo: ekzemple, se demandanto ne donas precizan sencon de nacilingva vorto, kiu estas dusenca, kaj la respondanto donas ĝustan tradukon laŭ unu el la sencoj, sed ne la sencon pensitan de la demandinto, la decidisto povas juĝi, ke la respondo estas ĝusta.

Kvankam regulo ne troviĝas, ke oni devas ĉiam paroli Esperanton krom por traduki, kompreneble tio estas subkomprenata.

Oni atendas, ke la ludantoj parolos unu al la alia ĝentile. La demandanto, ekzemple, farante demandon, alnomos la demandaton, kaj diros: "Bonvolu traduki por mi la vorton *footwarmer*." Taŭga respondmaniero estus ne la diro "*piedvarmigilo*," sed, "La traduko de la vorto *footwarmer* estas *piedvarmigilo*."

Ĉar la ludo estas provo pri la scio kaj la sperto de la ludantoj, la uzado de libroj, vortaroj, aŭ notoj estas malpermesata, sed kompreneble oni povas sin prepari antaŭ la ludo. Antaŭ la ludo, kaj ĉe la interŝanĝo de roloj, la decidisto povas permesi al la ludantoj kelkajn minutojn por preparado.

Since the foregoing Rules were compiled it has come to my knowledge that a similar set of Rules, compiled by Dr. F. W. G. Foat, has been published by Messrs. Kent and Matthews, Ltd., Clapham Junction, London (price 3d.), with the title "Mental Cricket." I am indebted to Dr. Foat for kind permission to publish the present Rules, which differ in many respects from "Mental Cricket."—W. M. P.

Eldonata, kun poenta folio, de la British Esperanto Association (Incorporated), 133, High Holborn, London, W.C. Prezo, en kolektoj de 25 ekzempleroj, Sm. 0.500, aŭ frankite.—ĈIUJ RAJTOJ REZERVITAJ.

Libraro kaj Gazetaro.

Eĉ en doloro ni estu ĝojaj, de Adele Kamm. *El franca lingvo tradukis E. Ramo.* — Estas en la mondo du specoj de homoj; la sanuloj kaj la malsanuloj, la fortuloj kaj la malfortuloj, la helpemuloj kaj la senhelpuloj. En ĉi tiu libro ni lernas (se ankoraŭ ni ne sciis), ke estas nuna, granda armeo de la malsanuloj, kiuj loĝas, jaron post jaro, en la hoteloj kaj la sanatoriumoj. Ili loĝas tie tiel longan tempon, esperante ricevi helpon de alia, esperante ricevi la sanecon; sed ni lernas, ke ili plie ricevas lecionojn pri la pacienco, pri la konfido al Dio, kaj pri la ĝojeco. La aŭtorino mem pasis laŭ la vojo de la sufero. Unue ŝi tremis pri la granda premado. Fine ŝi triumfis pri tio, kaj ŝi lernis, ke la suferanto povas ankaŭ esti la helpanto de alia; kaj eĉ ke li suferis, por ke li povu pli efektive helpi alian. Ĉu tio ne estas granda leciono por la vivado! Mi opinias, ke eble en tia maniero starigos la ĉiela regno sur la tero. La aŭtorino deziras, ke ĉia homo povu lerni la lecionon pri la ĝojeco kaj pri la helpemeco. Pri tio ŝi malkovras la koron, ŝi penas, ŝi petas, ŝi preĝas. Sendube la semado havos en sia tempo la plenan rikolton. Helpu ni dissemi ĉi tiun bonan semaĵon.—I. M.

La Barbiro de Sevilla, komedio en kvar aktoj, tradukis Sam. Meyer el la franca de Caron de Beaumarchais.—Antaŭ 135 jaroj tiu ĉi komedio estis ludita (kompreneble ne en Esperanto!) en la teatro *Comédie Française* kaj malsukcesis. Sed poste, ankoraŭ dum la vivo de la talenta aŭtoro, ĝi ricevis grandan sukceson. Eble ĝi estas pli konata en la formo de opero, sed oni ankoraŭ ludadas ĝin en ĝia proza formo, laŭ kiu tiu ĉi traduko estas farita. Pri la meritoj de tiel bone kaj longe konata dramo mi ne havas sufiĉe da aplombo por paroli, sed pri la traduko, kiun donis al ni nia samideano Sam. Meyer, mi povas diri, ke ĝi estas en bonega Esperanta stilo kaj ŝajnas al mi, ke ĝi tre taŭgas por kongresa teatraĵo. Sed en tia okazo estus nepre necese havi tre lertajn rolitojn kaj grandan sufiĉon da provprezentadoj. Tiaokaze, la belsoneco de la Esperanta prozo donus al la dramo pli da alloga forto, ol la muziko de la opero mem.—A. E. W.

Konkordanco de *La Sentencoj de Salomono*, ellaboris "Ŭoago."—Tiu ĉi plumnomo kvazaŭ kaŝas per diafana vualo la nomon de unu brava militisto, kies anonimeco eĉ *ventego* ne devigus min perfidi. En sia antaŭparolo li klarigas, kial "la luksa sistemo de frazaj elĉerpaĵoj, uzita de S-ro Wackrill en la *Konkordanco de la Ekzercaro*" ne estas imitita en tiu ĉi verko, kaj kial do troviĝas en ĝi nur la simplaj referencoj (citaĵoj de loko laŭ ĉapitro kaj verso) "kun sufiĉe da klarigo, por montri la kuntekstan uzadon." Tiun diferencon mi plene aprobas kaj trovas konforma je la malsama karaktero de la du bazaj verkoj. Ĉar, la *Ekzercaro* estas parto de nia "Fundamento" kaj estas, ĉe seriozaj studantoj de nia lingvo, la plej multe legata libro el la tuta Esperanta literaturo, dum la *Sentencoj* estas parto de la privata verkaro de nia Majstro. Tiu verkaro estas jam iom granda kaj espereble ankoraŭ multe pligrandiĝos tiel, ke konkordancaro bazita sur ĝi laŭ la "luksa sistemo" fariĝus per sia granda amplekso jam ne lukso sed preskaŭ ĝeno. Mi gratulas S-ron "Ŭoago" pri la konciza aranĝo kaj detala precizeco de lia verko, kaj esperas, ke ĝia akcepto ĉe la publiko estos tia, kiu ebligos la aperon de pluaj similaj verkoj, prefere kun unuforma formato.—A. E. W.

Novaj Ilustritaj Poŝtkartoj.—La famaj arteldonistoj *Raphael Tuck kaj Filoj* ĵus sendis al ni bonegan serion da ilustritaj poŝtkartoj por la propagando de Esperanto, kiun ili dediĉas al la B.E.A. La serio konsistas entute el ses kartoj gaje sed gustoplene koloritaj, simbolante la pacigan kaj interfratigan potencon de Esperanto. La artisto — nia fervora amiko S-ro C. A. Sheehan —

tre lerte bildesprimis la ĝojon kaj gajecon, kiun ĉiulande vekas la "kara lingvo." Ĉiu karto surhavas ian Esperantan saluton. La seso kostas nur 7 pencojn afrankite, kaj ni estas certaj, ke ĝi rapide akiros inter la samideanoj grandan popularecon. Mendu tuj serion!

Analitika Geometrio Absoluta.—Unua volumo, *La Ebena Bolyaia*. Verkis Prof. D-ro CYRILLO VÖRÖS. Prezo 4 Sm., 8s. 6p. ĉe B.E.A., afrankite. En daŭro de du mil jaroj klopodis grandnomaj matematikistoj por verigi la faman V-an postulaton de Eŭklido, dum en la komenco de la 19a jarcento *Nikolao Lobaĉevsky* kaj *Johano Bolyai*, sendepende unu de la alia, pruvis, ke la verigo estas neebla. La pruvo senduba estas, ke ili konstruis sistemon geometrian sen la dirita postulato. Tiun ĉi novan geometrion oni povas rigardi ĝeneraligo de la Eŭklida. Ĝi superas la malnovan per sia perfekteco, kiu konsistas en la plena dualeco de teoremoj. La aŭtoro de l' supre nomita verko traktas tiun ĉi geometrion en la ebena laŭ metodo analitika. La koordinatoj, kiujn li uzas, kaj la esprimaĵoj per dedukto akiritaj estas ĝeneraligoj de la Eŭklidaj, forme tiaj, ke ili similas la lastajn, tial la legado de l' verko estas tre facila. Oni trovas en la verko tutan teorion de l' duaordaj kurboj. Pri tiuj en la literaturo ni povas legi ĝis nun malmulte. La beleco de l' geometrio absoluta aperas plejvere ĉe tiuj ĉi kurboj. Tiujn plenpotence regas la dualeco. Ekzemple: la koniko havas tri centrojn, ankaŭ tri aksojn, tri parojn da fokuso, ankaŭ tri parojn da asimptotoj. La ecoj apartenantaj en la Eŭklida geometrio al unu koniko, en la absoluta apartenas al ĉiu. La teorio de l' konikoj plejbone montras, ke la geometrio Bolyaia estas ĝeneraligo de l' Eŭklida ĝis perfekteco. Por faciligi la komprenon al tiuj, kiuj estas ankoraŭ komencantoj en la geometrio absoluta, la aŭtoro komence konigas la tutan formularon de la trigonometrio Bolyaia. La verko estas aĉetebla ĉiulande en la librovendejoj esperantaj.—L. K.

Ĵus aperis la *Dua Parto* de la **Plena Vortaro** Esperanto-Esperanta kaj Esperanto-Franca de Rektoro Boirac, entenanta la literojn L' kaj sekvantajn ĝis Z. Oni povas de nun mendi ĝin de la Presejo Darantiere, Dijon (Cote d'Or, Francujo), kaj de ĉiu esperantista librovendejo en ĉiu lando. Prezo de la *Dua Parto*: 4 fr. 50, 4s. 4p. (afrankite). Prezo de la *Plena Vortaro* (1a kaj 2a partoj), 9 fr., 8s. (afrankite). Ĉiu aĉetinto de la *Plena Vortaro* havos la rajton ricevi *senpage* apartan foliaron, tre baldaŭ aperontan, en kiu troviĝos, kune kun listo de *korektoj* (preseraroj, ne sufiĉe ĝustaj aŭ precizaj difinoj, k.t.p.), *Aldono* enhavanta ĉiujn novajn vortradikojn ĉerpitajn el la plej freŝdataj vortaroj, eĉ aperintajn dum la presado de la *Plena Vortaro*, nome, Esperanta-Rusa de D-ro Zamenhof, Esperanta-franca de Robert, Pola-Esperanta de Grabowski, Itala-Esperanta de Meazzini, k.t.p.

Marlborough's Travellers' Esperanto Manual of Conversation, by J. C. O'Connor, M.A., Ph.D.—This is, of course, the Dr. O'Connor, the well-known pioneer of Esperanto in London, and, as might be expected, this little work would be hard to beat, whether for its handy (and pockety!) form, its clear letterpress, its perspicacious selection of conversational items, or the good Esperanto style in which these are rendered. It is the complement to *Esperanto Self-Taught*, from the same press, which I had the pleasure of noticing some months since. Looking about for matter whereon to base the customary growl of the carping critic, my eagle eye (*minus* 1.75 diopeters) detects a few points here and there, upon which there is room for a difference of opinion, but which, when summed up, prove to be a negligible quantity, compared with the general good quality of the work. May it have many readers! —A. E. W.

La Revuo (Marto).—En tiu ĉi numero D-ro Zamenhof

donas al ni tradukon el la lingvo novo-hebrea ("jidiŝ"), "La Gimnazio," monologo de Šalom Alejhem, faritan laŭ la permeso de la aŭtoro. Ĝi tre humoraĵe kaj ofte kortuŝe priskribas la afliktojn kaj malfacilaĵojn de hebreaĵ gepatroj, kiuj deziras enmeti sian filon en rusan gimnazion. Ni varme rekomendas la monologon al niaj deklamistoj; kvankam iom longa, ĝi estas simpla, do facile komprenebla por la aŭskultantoj. Notindaj esprimoj estas: *vizitadu* gimnazion (*attend school*). — *li starigis al* la ekzameno, kaj li ekzameniĝis, kaj...*ne* sukcesis (*he stood for the examination, and he was examined, and...did not pass*). — li demandas min...*en la kio man klason* mi volas lin enirigi (*he asks me...in which form I want to enter him*). — mi komencis rigardi ĉirkaŭen, por *orientiĝi* (I began to look about me to find out where I was). — Mi *faris kompanion kun* ia komercisto (*I went into partnership with a merchant*). — *Laŭ la aspekto* li estis eĉ tute bonorda homo, jes...*solida* mastro, kaj apartenas eĉ al la administrantaro de la sinagogo (*In appearance he was altogether quite a respectable man, yes...a substantial householder, and is even one of the members of [belongs to] the synagogue board*). — Sekvas belaj tradukoj de kantoj faritaj de A. Grabowski, "Ario de Jontek" el la opero "Halka" de St. Moniuszko, kaj la konata "Stah" de Maria Konopnicka; "La Legendo de la Verda Lacerto," de P. Isnard; La finaj paĝoj de "Mireille, Mistral kaj Lamartine," tradukita de Paul Champion. Grava artikolo estas la traduko de la dokumentoj de la *Mondkongreso de la Internaciaj Asocioj*, kiu okazos dum la venonta Majo en Bruselo; pri tio S-ro Bourlet diras en "Babilado": "Jen tra grava fakto, kiun la Esperantistoj ne devas preterlasi. La unuan fojon oni kunvokas en ĝenerala kunsido ĉiujn internaciajn Asociojn de la Mondo. Neniu okazo estas pli taŭga por montri la praktikan utilecon de nia lingvo. Ni do nenion devas ŝpari por dece pruvi nian forton, la disvastiĝon de Esperanto kaj ĝian uzatecon. En tiu moderna Babelo, kie, laŭ la 9a artikolo de l' Regularo, ĉiuj lingvoj estas uzeblaj kaj kvin lingvoj estas oficialaj, ni pruvu, ĝin uzante, ke Esperanto estas jam nun la efektive ekzistanta interkomprenilo; ni montru per konstata praktikado la fluentecon, belsonecon kaj facilecon de nia bela lingvo." En ĉi tiu grava kongreso "la enskribo kaj sendo de paperoj ne sufiĉas. Ĉiu asocio devas plie sendi al Bruselo unu aŭ du delegitojn por fakte partpreni la kongreson kaj la kunsidojn." Tralegante la protokolon de la lasta konsilantara kunsido de nia Brita Esperantista Asocio, la legantoj sciigos, ke estas jam decidite aliĝi al tiu kongreso kaj sendi al ĝi du delegitojn. Ni forte esperas, ke ĉiuj naciaj aŭ internaciaj asocioj por la propagando de la Internacia Lingvo faros tion saman, kaj tiamaniere nia afero ricevos reprezentadon, kiu dece kaj vere reprezentos la tutan Esperantistaron, jam eble la plej fortan internacian gruparon en la mondo.—E. A. M.

Juna Esperantisto (Jan.-Feb.).—Ĉiumonata gazeto beletristika por junuloj, instruistoj kaj Esperanto-lernantoj. Jara abono Sm. 1 (2 ŝilingoj), ĉe 33, rue Lacépède, Paris. Jen la du unuaj numeroj de nova serio de la konata gazeto antaŭ longe fondita de E. Privat kaj H. Hodler. Ĝi estos de nun redaktata de nia bona stilisto P. de Lengyel. Malgraŭ la duobligo de ĝia amplekso, ĉar de nun ĉiu numero enhavos 16 paĝojn, la prezco restos la sama. Ĝia aparta celo estos doni al la junaj Esperantistoj — junaj laŭ aĝo aŭ laŭ Esperanta sperto — nur literaturaĵojn en plej simpla kaj klara stilo. Certe pri tio, en la du numeroj nun antaŭ ni, ĝi bone sukcesis. Krom enkondukaj artikoloj de Edmond Privat kaj Paul de Lengyel, troviĝas interesaj skizoj de Paul Nylén, Nadina Kolovrat, F. Blangarin, "Kies Ĝi Estis?" tre leginda rakonton de F. Brodowski, laŭ la bela traduko de Kabe, "Al la Junularo" de Leo Tolstoj, tradukita de J.

Schröder, "La Lacerto" de Paul de Lengyel, kaj la daŭrigo de "Aventuroj de Telemako" de Fénelon, tradukita de D-ro Vallienne. Fine ni havas en ĉiu numero fakojn de Bibliografio, Pedagogio, Humoraĵoj, Konkursoj, k.t.p.; entute gazeton, kiun ni tre varme rekomendas al la lernantoj kaj instruistoj, ĉu por uzo en la kursoj aŭ por la privata lernado. Por la unua ĝi tre bone servos, ĉar la presliteraro estas sufiĉe granda kaj la abonprezo malalta.—E. A. M.

La Simbolo (Marto), Jaro IIa, No. 1.—24-paĝa internacia gazeto tute en Esperanto. Jara abono Sm. 2.50, ĉe Symbol Publishing Co., P.O. Box 1020, Tacoma, Washington, U.S.A. En la komenco de ĝia dua jaro ni kore salutas ĉi tiun bele presitan, bonstile redaktitan gazeton. Ĝia nova kovrilo, ŝuldata al S-ro J. C. Cooper, el McMinnville, ŝtato Oregon, estas vere bela. Ĉiuj artikoloj estas legindaj: "La Britaj Elektioj" traktas pri la lasta ĝenerala balotado en Anglujo kaj tre nekaŝeme montras la vidpunkton de multaj Amerikanoj; ĝia verkinto estas James F. Morton, jun., el Nov-Jorko. "La Reveno," originale verkita de W. B. Treadwell el San Francisco (bedaŭrinde ĵus mortinta). "Macedonaj Herooj," rakonto pri la iama bulgara vivo, esperantigita de Iv. H. Krestanof el Plevno. "Letero pri Praha," interesa priskribo de tiu urbo. "Grifero da Vero" tradukis Th. Ĉejka el Moravio; anekdotoj, humoraĵoj, k.t.p.—E. A. M.

Universo (Kajero VII., Marto).—En ĉi tiu numero troviĝas la daŭrigo kaj fino de "La Komedio de l' Eraroj," skizo el la amerikana vivo, verkita de la glora pola romanisto H. Sienkiewicz kaj lerte tradukita en la plej bonstilan Esperanton de Br. Kuhl. La novelo, kiu traktas la aventuretojn de du konkurantaj germanaj "groceristoj" en Kalifornia urbeto nomita Struck Oil City, estas vere leginda kaj tre amuza. Sekvas longa artikolo, "Du Polaj Pentristoj" (I. Artur Grottger), originale verkita de Leon Rosenstock el Krakovo. La verkinto vigle kaj tre elokvente priskribas la vivon kaj laboron de "unu el la plej famaj polaj pentristoj," donante plenajn detalojn pri lia granda ciklo de bildoj "La Milito," kun reproduktaĵoj de ĉiu bildo (dek du) kaj portreto de la pentristo. — Sinjorino Marie Hankel skribas interesege pri la bohema artistino Grafino Adrienne Pötting kaj beligas siajn paĝojn per reproduktoj de kvin el ŝiaj plej belaj pentraĵoj. Artikolo pri la Kongreso de Katolikoj Esperantistaj de la Baronino de Ménil, kun portreto de Mgr. Amette, kaj sciigoj pri diversaj utilaĵoj, bibliografio, kaj nomaro de artikoloj aperintaj en *Reclams Universum* dum la pasinta jaro finas la numeron. La kutima Arta Aldono tiun ĉi monaton estas la bela "Knabino el Fremdlando," laŭ la pentraĵo de N. Sichel; la Versaĵo estas traduko, "La Kruco kun Rozoj," kiun esperantigis H. Menalda laŭ la famekonata holanda poemo de P. A. de Génestet.—E. A. M.

La Duonmonata (No. 9-10, Februaro). Tutmonda revuo Esperanta por la vivo de la Esperantistaro. Jarabono por 22 numeroj, Sm. 1.75. Eldonejo: Johannes Hejn, Thomasring 6, Leipzig, Germanujo. — Jen estas speciale interesa numero de ĉi tiu lerte redaktita gazeto, kiu celas "klare kaj senpartie sciigadi pri la publika vivado de la nacioj, pri la progresoj de la homa spirito kaj pri ĉiuj tutmondaj okazintaĵoj komuninteresaj." Inter la artikoloj ni citas: la poemon "Donna Klaro," de Heinrich Heine, tradukitan de Ch. Ley; interesan skizon, "Sur la Normandia Bordo," el la pola originalo de M. Konopnicka tradukitan de Kabe; "La Mirindaj Botoj," nuntempan fabelon, originale verkitan de V. Inglada; "La Loĝeja Mizerio," gravan artikolon, resumon de raporto farita de E. Pfeffer, kiu klare kaj trafe montras la verajn kaŭzojn de la nuntempe ĉietrovata amasiĝado de la loĝantoj en la urbojn kaj industriajn centrojn. Al la legantoj niaj, kiuj

sin interesis pri la sociaj demandoj tiom diskutitaj dum la lasta ĝenerala balotado en Anglujo, eble tre plaĉos havi la okazon rigardi la samajn demandojn el germana vidpunkto; al ili ni varme rekomendas la tre bonstila verkita artikolon de S-ro Pfeffer. Aliaj estas: "Biblioteko por Blinduloj en Hamburgo," originale verkita de W. von Haeseler, kiu priskribas la tiean pruntedonan institucion, kie nun troviĝas pli ol 9,000 volumoj en la punktskribaĵo de Braille. Kompreneble la plinombro de la libroj estas en la germana lingvo, sed en la lasta tempo eniris libroj en Esperanto. "Shackleton al la Poluso Suda," de Prof. M. Finot, kaj sekcioj pri "Muziko," "Esperantujo," "Humorajoj," k.t.p.—E. A. M.

Esperanto et Croix-Rouge (Fevrier).—Unua numero de nova gazeto, organo de la Société Française Esperanto-Croix-Rouge. Ĉiuj artikoloj estas redaktitaj en la du lingvoj, franca kaj Esperanto. Jara abono 1 fr., ĉe Librairie Hachette et Cie., 79, Bd. St. Germain, Paris. Enhavo: "Nia Celo," de D-ro R. A.; "Esperanto kaj Ruĝa Kruco ĉe la Dresena Kongreso," kun oficialaj raportoj de D-ro Ad. Moynier kaj D-ro Straub; "En la Kongreso de Barcelono," de A. Drudin kaj Kapitano Perogordo.

La Propagandisto (Marto).—Organo de la Internacia Propagandejo Esperantista. Jara abono 200 speso (5 pencoj), ĉe I.P.E., 135, High Holborn, London, W.C. Trimonata propaganda folieto. Artikoloj pri la Ŝlosiloj Ĉefeĉaj, la I.P.E., Ĉekbankaj aferoj, k.t.p., kaj Konkurso kun premio de 10 Sm.

Allaj Verkoj Ricevitaj.—*Why do you Wear that Green Star?* A dialogue, by A. Matthias (translated from "Praktika Frazaro"). Excellent propaganda leaflet, obtainable from translator, Mr. J. Bredall, 3, Birdhurst-road, Croydon. — *W. and G. Foyle, Catalogue of Technical and Scientific Books*, 32-page, closely printed list of new and second-hand books, which we can strongly recommend, especially as regards books on handicrafts and the applied sciences; for copy apply to W. and G. Foyle, 135, Charing-cross-road, London, W.C. — *Internacia Unuiĝo de Esperantistaj Vegetaranoj* (I.U.E.V.), Cirkulero IVa pri la Barcelona kunsido, la Internacia Kongreso en Manchester, k.t.p., ankaŭ *Flugfolioj pri la Vegetarismo kaj Esperanto* en la lingvoj franca, germana kaj Esperanto, riceveblaj ĉe S-ro R. de Ladevèze, Hamburgo 6, Altonaerstrasse 67, aŭ ĉe S-ro W. W. Mann, B.E.A.

Universala Ekspozicio kaj Monda Kongreso en Bruxelles.

Al la Esperantistaj Institucioj.

Parizo, la 10an de Februaro, 1910.

I.

La Belga Registaro preparas por 1910 Grandan Universalan Ekspozicion en Bruxelles. En tiu Ekspozicio, speciala sekcio estos difinita por la grandaj internaciaj asocioj kaj institucioj, kun la celo montri la progresojn faritajn en ĉiuj rondoj de la internacia organizado.

Ĉiuj internaciaj asocioj, unuiĝoj, societoj, oficejoj, institucioj, povos partopreni en tiun Ekspozicion.

La objektoj elmontrotaj konsistos el tabeloj, diagramoj, statistikoj, fotografiaĵoj, desegnoj, publikaĵoj, modeloj, k.t.p. Ĉiu objekto devos esti akompanata de priskriba noto.

Post klopodoj faritaj de la Esperantista Centra Oficejo, sekretario de la oficialaj institucioj de Esperanto, la organizantoj de la Ekspozicio akceptis ke la lingvo Esperanto estu prezentata en tiu speciala

sekcio de la Ekspozicio de Bruxelles, kiel reprezentanto de la lingvo internacia.

Tiu prezentado de nia lingvo montros ĉiujn verkojn kaj publikaĵojn pri la instruado kaj propagando de Esperanto en ĉiuj landoj kaj sciigojn historiajn kaj statistikajn pri la progresoj de nia afero, pri ĝia nuna stato, pri la servoj faritaj de nia lingvo kaj ĝiaj diversaj aplikoj.

Tiu Ekspozicio okazos en speciale favoraj kondiĉoj, ĉar oni devos pagi nek la lokon okupitan, nek la elspezojn de gardado de la montrotaj objektoj. Restos nur pagotaj la elspezoj por la preparo, ornamo, transporto, enpakigo de tiuj objektoj, por la necesaj mebloj en kiuj oni montros ilin, kaj la salajron de oficisto, kiu donos klarigojn al la vizitantoj.

La Centra Oficejo, kiu prenas sur sin la alcentrigon de ĉiuj montrotaj objektoj, petas ĉiujn esperantistajn instituciojn, kiuj deziras partopreni al tiu grava Ekspozicio, sciigi tion al ĝi, kaj sendi de nun la nomaron de la objektoj sendotaj por tiu celo. Ĝi sendos pli malfrue, al la respondintaj personoj, detalajn klarigojn pri la sendo de tiuj objektoj kaj pri la elspezoj, kiujn ĉiu ekspozanto devos proporcie elporti.

Ni aldonas al tiu cirkulero la oficialan Regularon de la Ekspozicio.*

II.

Dum tiu Ekspozicio okazos multaj internaciaj kongresoj, kaj inter ili, en la komenco, de la 9a ĝis la 11a de Majo, granda kongreso de la internaciaj asocioj, nomita Monda Kongreso aŭ Kongreso de la Kongresoj, en kiu oni pritraktos ĉiujn demandojn komuninteresajn por tiuj asocioj kaj inter ili la demandojn pri lingvo internacia.

Ni opinias, ke povas esti tre utila, ke ĉiuj esperantistaj internaciaj institucioj aŭ eĉ kelkaj naciaj estu reprezentataj en tiu kongreso, al kiu povas aliĝi, ne nur la asocioj, sed ankaŭ la institutoj, oficejoj, gazetoj, kaj, kiel individua ano, ĉiu persono, kiu interesiĝas pri la demandoj traktitaj de la kongreso, kaj povas utile partopreni en ĝiaj laboroj, kaj eĉ la naciaj asocioj, kiuj havas internaciajn interesojn kaj povas grupiĝi internacie.

Ni sendas al vi, en aldono* al tiu cirkulero, ĉiujn necesajn oficialajn dokumentojn publikigitajn de la organiza komitato de tiu kongreso. Vi trovos en ili ĉiujn necesajn sciigojn por aliĝi vian societon, oficejon aŭ revuon al tiu grava kongreso, kies sekretario estas 3 bis, rue de la Régence, Bruxelles.

En la okazo, se, kiel ni esperas, vi sendas vian aliĝon, ni petas, ke vi bonvolu tion sciigi al ni, por ke ni povu, eventuale, interkonsenti kun vi, pri la agmaniero en tiu kongreso, de la Esperantistaj organizaĵoj, precipe pri la demando de lingvo internacia. Pri tiu demando, ni intencas montri, en la kongreso, la praktikecon kaj taŭgecon de nia lingvo Esperanto, uzante tiun lingvon por traduki la ĉefajn raportojn kaj dokumentojn de la kongreso. Por tiu celo, estos tre utile ke la Esperantistoj partoprenu multnombraj en la kongreso.

Je la nomo de la Konstanta Komitato de la Kongresoj,

La Prezidanto:

Generalo SEBERT.

El Oficiala Gazeto Esperantista.

La Ĥinago en la Marta numero.—La legantoj volu noti la sekvantajn korektojn:—

Pĝ. 42, kol. 2, l. 42: *kliniginta* anstataŭ *klinanta*.

Pĝ. 43, kol. 1, l. 39: *uragano* anstataŭ *huragano*.

Pĝ. 46, kol. 2, l. 56: *junglo* anstataŭ *junglo*.

* En Oficiala Gazeto Esperantista (Februaro).

Brita Kroniko.

Bicikla Karavano al Cheltenham.—Kelkaj gesamdeanoj intencas bicikle iri de Londono al Cheltenham por la Pentekosta Kongreso. Jam dekelko sin anoncis por partopreni. Oni kredeble ekrajdos el Londono jam merkredon, la 11an de Majo, restos en Oxford ĝis vendreda mateno, kaj alvenos en Cheltenham vespere. Akompanemuloj volu skribi al S-ro Mann ĉe la B.E.A.

Post-kongresa Ekskurso.—Estas proponite, ke oni aranĝu ekskurson en la graflandojn Devon kaj Cornwall, post la Tria Brita Kongreso. Personoj, kiuj volus partopreni en tia ekskurso estas petataj sin turni al *Devon, ĉe B.E.A., 133, High Holborn, London, W.C.* Biciklistoj jam promesis partopreni, sed ne estas necese, ke la ekskurso estu nur por biciklistoj, ĉar oni povus aranĝi rondiran vagonaran ekskurson.

Niaj legantoj bone scias, kiel estas fama la suprecitita regiono pro beleco de pejzaĝo, k.t.p. Do, skribu multope la partoprenontoj!

LONDONO.

La *Field* anoncas, ke la *British Sea Anglers' Quarterly* por Marto enhavas tre interesan artikolon propagandan, *esperante verkitan* de S-ro H. B. Mudie, pri la utiloj de Esperanto por la marfiŝisto. — *The Saturday Journal* de Marto 12 enhavas kelkajn bonajn paragrafojn favore al Esperanto.

Buckhurst Hill.—1an de Marto, amikeca kunveno. La prezidanto, S-ro S. Nicholl, bonvenigis Esperante la ĉeestantojn. Diversaj muzikaĵoj kaj deklamo estis bonege prezentitaj de F-inoj Collien, Stacey, Sharp kaj Wickelgren. S-ino Nicholl multe amuzis la aŭdantaron per deklamo, "La Granda Ĉapelo." Sekvis S-ro Nicholl kun traduko esperanten de germana humoraĵo, kaj S-ro Howard deklamis sian originalan ŝercaĵon, "Esperanto Island." Entute, tre agrabla vespero.

Croydon.—Marto 17, dua ĉiujara kunveno de la loka grupo. La ekŝanta sekretario, S-ro Sach, raportis bonan progreson de la societo dum la pasinta jaro. Oni elektis kiel novan sekretarion S-ron L. L. Louis, Moreton-road, South Croydon. — Ĵaŭdon, la 7an de Aprilo, okazos en la Addiscombe Wesleyan Church, Croydon, propaganda parolado pri Esperanto, de S-ro J. Bredall, F.R.G.S. Samideanoj ankaŭ ĉeestu!

Emmanuel.—La 21an de Februaro okazis la tria Mezvintra Festo. Muziko de la kluba orkestro. Kantoj de la membroj, ankaŭ de S-ro Hamilton en skota nacia kostumo. Parolado de la prezidanto pri Esperanto, ĝia simpleco, reguleco, kaj fine pri Esperantismo. Teatraĵeto, "Oni tie-ĉi parolas Esperante," prezentita de ok membroj. Ducent personoj ĉeestis, inter kiuj estis reprezentantoj de multaj kluboj kaj kelkaj eksterlandaj amikoj.

La 4an de Aprilo okazos vistludado, kaj la 11an, parolado de S-ro Parker pri Cheltenham (membroj de aliaj kluboj speciale invitataj).—E. A. A.

Harrow.—Esperanta ĉiusemajna kurso por skoltaj komenciĝis la 1an de Februaro. La instruisto estas S-ro B. E. Long, sekretario de la Harrov'a Esperanta Societo.

Londona Klubo.—La 25an de Februaro oni ĝuis tre sukcesan "Societan Kunvenon," organizitan de S-ro Cox, kiam pli ol cent personoj ĉeestis. La kunveno estis tute neformala, kaj ĉiuj amuzis sin laŭvole, ĉesante babiladi de tempo al tempo por aŭdi la erojn de la programo, kiuj estis plene diversaj. S-ro Harrison Hill regalis per tre lerta kaj amuza traduko de angla kanto. S-ro Bentley kantis per tre bela voĉo, kaj S-ro Bradshaw elvokis aplaudon per siaj deklamoj. F-ino Sawyer subtenis la instrumentan parton, bonege

ludante la violonon. S-ro Cox donis ekspozicion de ĵonglado, kaj poste de hipnotismo, kun S-ro Isaac kiel la objekto. Li agis tre aĉe kontraŭ sia viktimo, enŝovante pinglojn en la nudan karnon, k.t.p.; kaj kvankam ĝi kredeble estis iel antaŭaranĝita, ĝi ne estis pro tio malpli interesa. — La 4an de Marto honoris nin per vizito F-ino Marly, el Bordeaux, kaj S-ro Ferri, el Kroatujo, Aŭstrio, kiuj salutis nin en la nomo de siaj landoj. Aliaj alilandaj vizitantoj parolis, kaj entute ses-sep nacioj estis reprezentitaj.—H. D. A.

Oliver Goldsmith L.C.C. School, Peckham.—Plennombra aro de kursanoj kaj amikoj kunvenis sabaton, la 19an de Marto, por sin distri per dancfesteto. La programo, kiu enhavis esperantajn kaj anglajn kantojn, deklamojn, k.t.p., estis bone aranĝita de kursana komitato (F-inoj Harvey kaj Saunders, S-roj Moss kaj Dillon). Oni disdonis propagandilojn, ĵurnalojn (*B.E.*), k.t.p., kaj espereble kelkaj geinteresitoj aliĝos proksiman jaron al la kurso jam de tri jaroj tiel lerte instruita de S-ro S. R. Marshall. Certe, la babiladintoj faris impreson sur tiuj, kiuj ne antaŭe havis la plezuron aŭdi nian lingvon.

Antaŭ du-tri semajnoj S-ro G. F. H. Clark, el Wellington, Sudafriko, vizitis la kurson kaj rakontis siajn spertojn pri la utileco de Esperanto dum vojaĝo tra Eŭropo. Li klarigis, kiel li ĉie kaj ĉiam trovis novajn helpemajn amikojn, kaj diris, ke li tre facile interrilatis kun la diversaj nacioj per nia lingvo. Tiuj faktoj treege interesis la kursanojn, ĉar tuj antaŭ la enveno de S-ro Clark, la temo priparolata estis: Ĉu Esperanto utilas al la vojaĝanto? La sukceso de ĉi tiu kurso estas grandaparte ŝuldata al la energio kaj entuziasmo de la Emmanuel Grupo, Peckham. Se aliaj grupoj montrus siakvartale similan viglan helpemecon, eble pli da L.C.C. kursoj sukcesus!

Queen's-road.—*The Queronian*, organo de la *Queen's-road Commercial Centre*, anoncas malkovron en tiu lernejo de "tre infektema" mikrobo, la Mikrobo Esperanto. Multaj membroj de la Studenta Unuiĝo submetiĝis al ĝiaj atakoj. S-ro G. L. Browne deĵoras merkredojn kaj vendredojn vespere por kuraci komencajn kaj progresintajn "kazojn." Laŭ mikroskopa kliŝo montrita en iu kunveno, la mikrobo havas la formon de brileverda kvinpinta stelo, kaj ŝajnas tre grupiĝema. Ni esperu baldaŭ epidemiegon!

Sutton.—Feb. 24, interesa parolado de S-ro Honeysett pri la itala lingvo. Marto 3, antaŭlegoj: Kial, kiam, kiel kaj kie mi unue lernis Esperanton. Aron da interesaj spertoj prezentis la membroj. Marto 10, debato: Kiu estas pli bona, altceli kaj ne atingi, aŭ malaltceli kaj pleningi? S-ro Honeysett parolis por la lasta, S-ro Andrews defendis la unuan. Marto 17, parolado de S-ro W. E. Collinson pri la kimra lingvo. Novaĵo en la programo estas la tradukado de teatraĵo angla; ĉiu ano prenas specialan parton. — La 22an de Aprilo okazos publika *propaganda kunveno*, en la *Carshalton Parish Hall*. Eniro senpaga; rezervitaj seĝoj 6 pence. Oni esperas, vidi tiukaze multe da aligrupaj samideanoj!

Pro la **Nacia Pruntodona Biblioteko por Blinduloj**. Fraŭlino H. E. Boord danke ricevis 10 spesmilojn (£1), duonon de la enspezoj gajnitaj de Septembro ĝis fino de 1909 per vendo de *Esperanto Sapo*. La sapo estas bonodora kaj bonega, kaj tute rekomendinda.

LA PROVINCOJ.

Acorington.—La ĉitiea grupo tre kontentige progresadas. La grupanoj kunvenas mardon vespere en la *Borough Café, Union-street*. Samideanoj vizitantoj la urbon estos kore akceptataj.

Chester.—Februaro 2, tre interesa parolado de S-ro G. D. Lewis, el Liverpool, kun lumbildoj, pri la Barcelona Kongreso. La grupanoj tre entuziasmiĝis.

Bedford.—La sekretario de ĉi tiu grupo estas nun provizore F-ino Walls, 67, Victoria-road, anstataŭ F-ino Dudeney, forlasinta la urbon.

Darlington.—Esperanto estas nun instruata en la vesperaj kursoj de la ĉi tiea Tehnika Lernejo.

Eastbourne.—La loka Esperantista Grupo, fondita en Decembro lasta, nun nombras tridekon da membroj. Instruaj kaj ekzercaj kunvenoj okazas ĉiusemajne. Detalajn sciigojn plezure donas la sekretario, S-ro J. P. Nix, 2, *Terminus-road, Eastbourne.*

Hebden Bridge.—Marto 3, kunveno por aranĝi someran programon. Oni interanĝas ekskursojn kun la Burnley kaj Todmorden Grupoj, ankaŭ kunvenon apud Hardcastle Crag. dum Julio, por la Lancashire kaj Yorkshire Grupoj.

Huddersfield.—Le ĉefaj eroj de la programo dum Februaro kaj Marto estis paroladoj pri "La Vojaĝado kiel Edukilo" (de F-ino Cotton, la prezidantino), "Antikvaj Stenografiaj Sistemoj" (de S-ro S. Beaumont) kaj "La Utiloj de U.E.A." (de S-ro F. Clarkson). Ĉiuj estis tre ŝatataj kaj elvokis multe da diskutado. Je la 24a de Februaro la grupo ricevis surprizviziton de la urbestro (S-ro J. Holroyd) kaj Konsilanto Whitworth. Inspektante diversajn klasojn ĉe la Tehnika Kolegio, ili eniris la kunvenejon de la grupo kaj aŭskultis viglan diskuton (tute en Esperanto) pri diversaj gramatikaj punktoj. — Propagandaj paroladoj estas faritaj de la sekretario, S-ro W. H. Hirst, en la "Adult School," New North-road, kaj la Tehnika Kolegio. Tiu ĉi lasta estis prezidata de S-ro J. H. Hudson, B.Sc., la estro de la kolegio. Ankaŭ paroladis S-ro F. Clarkson en Lockwood. Prezidis Kolonelo Treble, la poŝtestro.

Keighley.—La 5an de Marto okazis la ĉiujara festeno de la societo en la Sobreca Instituto. Oni pasigis tre ĝuatan tempon. Ĉeestis gesamideanoj el Shipley, Wakefield kaj Oakworth. La prezidanto (S-ro Rhodes) donis bonvenon al la gevizitantoj kaj F-ino Parker (Shipley), F-ino Holdsworth (Wakefield) faris paroladetojn esperante. Kantoj kaj deklamoj, angle kaj esperante, estis prezentataj dum la vespero kaj oni sin interamuzis en kelkaj ludoj kaj dancado. Ne tiel multaj ĉeestis, kiom volis vidi la Keighley'a Societo, sed entute la kunveno estis tre interesa kaj esperiga. Aperis raporto en la *Keighley News*.

Newcastle-on-Tyne.—La *Newcastle Daily Journal* kaj aliaj gazetoj raportis interesan paroladon Esperantan de Pastro W. J. Wingate, pri "Window Life," okaze de la ĉiusemajna kunveno de la loka grupo.

Portsmouth.—Esperanto rapide disvastiĝas ĉi tie; ĉiu semajno alkondukas novajn konvertitojn. — La 22an de Februaro okdek personoj kunvenis por aŭskulti interesan lumbildan paroladon Esperantan de S-ro J. Fennall, pri "La Egipta Milito en 1882." Prezidis D-ro Victor Blake, estro de la grupo. Bonaj raportoj aperis en *Portsmouth Times*, *Evening News*, kaj la *Hampshire Telegraph*.

St. Helens.—Marto 3, dua ĉiumonata koncerta kunveno de la loka grupo, en Scrymgeour's Kafejo, Church-street. Ĉeestis dudeko da membroj kaj geamikoj, kaj pasigis ĝuplenan vesperon per la kartludado kaj interbabilado. Intertempe ĉarmis la ĉeestantojn per kantoj S-roj Griffin, F. J. kaj H. D. West, kaj S-roj E. L. Challener kaj C. J. Youds per deklamoj. — Tiaj kunvenoj okazas la unuan ĵaŭdon en ĉiu monato. Aliurbaj samideanoj estas kore invitataj. La proksima okazos la 7an de Aprilo: "Milita" Vistrondo kun kelkaj kantoj.

Sheffield.—Ĉi tiu grupo lastan monaton organizis tre sukcesan amikecan kaj propagandan kunvenon, por kiu kunvenis granda aŭskultantaro en la Parolada Halo de la Y.M.C.A. Interesaj eroj de la programo estis: Esperantaj kantoj bonege kantitaj de S-ro W. A.

Twelves, violonsoloj de F-ino Lilleker, dekminuta propaganda parolado de S-ro E. Pearson, kaj lumbilda parolado de S-ro G. D. Lewis el Liverpool, pri la Barcelona Kongreso. Estis ankaŭ abunda ekspozicio de Esperanta literaturo, lernolibroj, k.t.p., kaj multe da intereso vekiĝis.

Stockport.—La kunvenoj de ĉi tiu grupo nun okazas ĉiumarde anstataŭ vendrede, je la 8a vespere, en la County Restoracio, St. Petersgate. Antaŭ kelkaj semajnoj estis starigita kurso por gejunuloj, en la sama loko kaj vespero, kiu jam havas 33 anojn progresemajn. Klaso por knabaj skoltaj kunvenas ĉiumerkrede.

Stoke-on-Trent.—Pastro H. J. Chapman, M.A., estas nun prezidanto de la loka Esperantista Societo.

Torquay.—S-ro R. Sharpe anoncas al ni la varbon de bona rekruto por nia afero, D-ro Jones el Tor, populara kaj amata loka pastro. Ni deziras al li koran bonvenon en niajn rangojn!

Truro.—La 25an de Februaro la grupo organizis gajan Esperantan koncerton kaj amikecan kunvenon en la People's Palace. S-ro F. Peake Sexton, prezidante, rimarkigis la bonan progresadon, kiun faris Esperanto loke dum la pasinta jaro. Prezentiĝis bonaj kantoj kaj deklamoj de samideanoj M. kaj K. Stoot kaj Blight, kaj diversaj kantoj kaj instrumentaĵoj de geamikoj, eminentaj lokaj muzikartistoj. Bedaŭrinde vetero tute ne-Esperanta malhelpis multajn ĉeesti.

IRLANDO.

Dublino.—Esperantaj kursoj estas nun aranĝitaj ĉi tie en tri lokoj: la malnova de la esperanta sekcio de la "Modern Languages Society," 30, Grafton-street; alia por la "Kujvo" (Y.M.C.A.) antaŭnelonge; kaj tria ĉe Belvidere College, kie la 14an de Marto okazis sukcesplena propaganda kunveno. Pastro Brennan, S.J., prezidis multenombrian ĉeestantaron. La knaboj, lernantoj de la jezuitaj pastroj, kaj multaj vizitantoj, aŭdis kun granda plezuro la paroladon de Pastro Parker, veninta speciale el Wexford. Lia kelkminuta leciono kaj liaj demandoj eliris lertajn respondojn de la knaboj, kaj nun oni komencis por ili la novan kurson. Bonaj raportoj aperis en la *Irish Independent* kaj *Freeman's Journal*.

SKOTLANDO.

Aberfeldy.—Dank' al la fervora propaganda klopodado de S-ro J. Forrester, okazis ĉi tie la 28an de Februaro kunveno por starigi Esperantistan Grupon. S-ro A. A. McGregor, loka eminentulo, prezidis. Rezultis grupo de dek ses sinjorinoj kaj sinjoroj, kiuj nun diligente lernadas la lingvon. Sekretario estas S-ro J. Forrester, 29, *Bank-street, Aberfeldy*.

Edinburgo.—Plej interesa sezono ĵus finiĝis kaj la someraj distraĵoj komenciĝas. Ĉiumerkrede membroj de la grupo kunvenos en la grupĉambro, Synod Hall, por "kriketludi" kaj por ekzercado pri la lingvo. — La Komitato de la Vagadoj aranĝis belan programon por la sezono, kaj estrate de S-ro Whitehead la vagadantaro veturos al Dunblane en la Printempa Libertago, la 18an de Aprilo. — La tetrinkantoj daŭrigos sian ĉiusemajnan viziton al la Patrick Thomson'a magazeno ĉiun merkredon je la 6a vespere. Vizitant-ontoj ne forgesu, ke vi estos bonvenaj! — La Esperanto-Oficejo translokiĝis de 90A, George-street, al la oficejo de S-ro Mallock, 37, *Castle-street*.

Glasgovo.—En la lasta tempo legis diversajn paperojn la societanoj. Je la 14a de Februaro F-ino L. M. Allan faris tre interesan paroladeton pri "La Heroinoj de Dickens" kaj F-ino Jean R. I. Watson lerte traktis temon "Floraj Emblemoj." S-ino Maclean, la edzino de bonekonata Esperantisto, la Esperanta Konsulo en Murcia, Hispanujo, legis bonstilan paperon pri "La Edukado en Hispanujo." Pro tio, ke la parolantino

parolis laŭ propra scio kaj observado la parolado vekis tre multe da intereso. Okazis la 14an de Marto tre sukcesa koncerto. Unu el la kantantoj, S-ro Sopher, ruso, kantis trilingve, ruse, germane kaj esperante. La societanoj intencas prezenti nelongan amuzan teatraĵeton titolitan "Onklo Jozefo," kiun tradukis S-ro W. R. Hall kun la afabla permeso de l' aŭtoro, S-ro J. B. Trenwith. Atentu, ke la dato de la prezentado estas la 11a de Aprilo. La ĉitieleuloj gratulas sin, ke la Urba Bibliotekisto konsentas lasi loki la BRITISH ESPERANTIST ĉiumonate sur la tabloj de la dekkvin Publikaj Bibliotekoj. Bonega propagandilo!—W. R. H.

LA FEDERACIOJ.

Lancashire-Cheshire.—La proksima konferenco de la Federacio okazos la 16an de Aprilo, 1910, en la Ekzamena Halo de la "Technical School," Rochdale, la uzadon de kiu konvena ĉambro la konsilantaro de la urbo afable permesas al la Federacio senpage. La afera kunsido komenciĝos ĝuste je la 3a posttagmeze. La sekretario de la Federacio respektplene petas, ke la grupsekretoj tuj sendu al li informojn pri kiaj ajn proponoj, kiujn ili volas preparoli dum la afera kunsido. — Je la 5.30 posttagmeze oni temanĝos en la "Drill Hall," Summer-street, kaj je 6.30 komenciĝos muzika kaj danca festo, dum kiu prezentiĝos teatraĵo nomata "Sidiĝu, mi petas," originale verkita de F-ino E. Sharp en Rochdale. La biletoj por la temanĝo kune kun la vespera festo estos po 1s. 3p. por ĉiu. Troviĝos ankaŭ ĉe la vespera festo kelkaj tabletoj por tiuj nedancantoj, kiuj volas partopreni kartludadon. La biletoj por la vespera festo sen la temanĝo estos po 9 pencoj por ĉiu. La Federacio kore invitas la ĉeeston de ĉiuj gesamideanoj, ĉu Federacianoj aŭ ne, kaj speciale altiras la atenton de la Yorkshire-anoj al la fakto, ke Rochdale estas proksima kaj oportuna loko por ili. Ĉeestu grandamase, por ke ni plie interamikiĝu kaj kunlaboradu!—F. J. W.

PLIGRANDA BRITUJO.

D-ro J. Pollen daŭrigas sian propagandon en la Oriento. Li paroladis en ADEN, kaj esperas, ke grupo tie starigos. "Mi donis — li ŝerceme skribas — propagandan folion al la malsovaĝa leono, kiu kuŝis katenita ĉe Dinshaw's. La nobla besto piedludis kun ĝi kelktempe, tute kiel la granda Brita Publika, tiam depuŝis ĝin, kaj fine sidiĝis sur ĝin en profunda meditado!" Sur la ŝipo "Mongolia" oni aranĝis konkursojn, kaj du lernantetoj, S-eto J. McArthur, dekjara, el Sydney, kaj F-ino Brierly, dekunujara, deklamis esperante antaŭ Lady Fairfax. Nia prezidanto denove faris lekcion en la 2a-klasa salono, kaj en la 1a-klasa oni postulis paroladon *esperantan*. Bonan vojaĝon!

Benalla, Victoria, Aŭstralio.—Ni ĝojas vidi denove *The Australian Esperantist*. Laŭ aranĝo kun la konata ĵurnalo, *The Independent*, ĝi aperadas jam de Januaro, 1910, kiel aldonajo al tiu ĵurnalo. La jarabono estas 1 Sm. afranke. Ĉiujn komunikaĵojn oni devas sendi al D-ro A. E. Barrington, Benalla, Victoria, Aŭstralio.

Gibraltaro.—La ĉiujara kunveno de la Gibraltara Esperantista Societo okazis en la Borso, merkredon, la 16an de Marto, je la 9a vespere. El la 43 anoj ĉeestis 12, kiuj aprobis la raporton por 1909 kaj elektis komitaton por 1910. Reelektitaj:—S-ro Alexander Mosley, C.M.G., prezidanto; S-ro Arthur Hasluck, vicprezidanto; S-ro Charles J. Edwards, honora kasisto kaj sekretario. La sekretario estis rajtigita organizi elementan ekzamenon por geknaboj, de aĝo ĝis 16 jaroj, sub la aŭspicioj de la Brita Esperantista Asocio. Krom la atesto de la Asocio la 4 aŭ 5 plej sukcesaj ekzamenitoj ricevos premiojn donitajn de la societo. Ankaŭ ĉeestis la kunveno S-ro Pierre Cras

el Brest, subleŭtenanto sur la franca kroŝipo *Fobin*, nuntempe ankrita en la haveno.

Melbourne, Australia.—The many friends of Dr. S. McBurney, D.B.E.A., Vice-President of the *Esperanta Klubo Melbourne*, will regret to hear of his death, which occurred on December 9 last. Since taking up the study of the international language in 1906 he worked very hard for the movement throughout Australia. Being in considerable request as a judge of musical competitions in Victoria and other States, he often took the opportunity while at different places of lecturing on *la kara lingvo*, and by this means and the writing of newspaper articles succeeded in introducing Esperanto to many thousands of Australians. His two songs, "Mi Aŭdas Vin" and "Esperanto Lando," which he published a couple of years ago, will always be heard with pleasure. The latter is often sung in chorus by the Melbourne Club. Dr. McBurney was the son of the late I. McBurney, LL.D., of Glasgow and Geelong. He took his musical degree at the Dublin University. Apart from music, he was a man of considerable attainments, and during a busy life did good work in the interests of the Braille writers and the Temperance movement, and about a year ago was appointed Victorian *delegito* of the U.E.A. His name will always stand out as one of *la karaj kaj sindonemaj* pioneers of the movement in that distant land.

La ĉi-tiea klubo festis la Zamenhofan jubileon per granda koncerto en Independent Hall, la 15an de Decembro. Ĉeestis 350 personoj. La programo estis tute en Esperanto, sed por la ne samideanoj artaj memoraĵoj enhavantaj anglan tradukon flanke de la Esperantaĵo estis riceveblaj. La afero tute sukcesis, ne eĉ unu angla vorto estis dirita je la komenco ĝis la fino de la koncerto, kiu estis la unua tia, kiu okazis en Aŭstralio. La gravaj tagĵurnaloj favore raportis pri tiu ĉi tre interesa okazintaĵo. S-ro J. Booth, M.C.E., B.Sc., nia bona prezidanto, ekkomencis, la 23an de Februaro, 12-monatan vojaĝon, kune kun sia familio, tra la mondo. Li atingos Londonon post kelkaj semajnoj. La 15an de Februaro la klubanoj faris amikecan konvenon por lin honori, kiu estis por ĉiuj tre plezuriga. Sendube plaĉas al la anglaj samideanoj bonvenigi S-ron Booth, kiu estas la patro de la movado en Aŭstralio. — La afero bone progresas tie ĉi kaj la klubo pligrandiĝis kontentige. Nia ĵurnalo *Australian Esperantist*, kiu diris "ĝis revido" antaŭ kelkaj monatoj, reaperis en Januaro, kaj ni plezure gratulas la indan redaktoron, D-ron Barrington, el la klubo en Benalla, pro lia bona laboro en tiu fako de la movado. — W. J. D.

Natalo.—Februaro 21, ĉiujara ĝenerala kunveno de la *Natala Verda Stelo*, DURBAN. Ĉeestis dudek unu gesamideanoj kaj amikoj. Elektiĝis kiel oficistoj por la sekvonta jaro: Hon. prezidanto, D-ro Campbell; akt. prezidanto, S-ro G. Bell-Macintosh. Hon. sekretario estas nun S-ro L. Wood, P.O. Box 66, Durban, kun S-ro C. J. Morin kiel helpsekretoj. Oni ankaŭ starigis komitaton por aranĝi muzikvesperojn, propagandajn kunvenojn, k.t.p. En sia raporto la eksiganta sekretario, S-ro Morin, preparolis la laborojn de la grupo dum la pasinta jaro. Li precipe memorigis pri la grava publika koncerto de F-ino Forrest en la Durban'a urbdomo, kiam la fama kantistino kantis Esperante, kaj ankaŭ pri la sukcesplena ekskurso aranĝita en Decembro por soleni la jubileon de la Majstro. Aperis kolonlonga raporto en *The Natal Mercury*, la ĉefa gazeto en Durban, kies subredaktoro, S-ro C. Woodhead, estas unu el la hon. vicprezidantoj de la Esperantista Grupo.

Oni volas aĉeti la 7an numeron de "The Esperanto Instructor." Citu prezon al S-ro T. Gonder, 14, Victoria Junction, Sliema, Malta.

La Sesa Internacia Kongreso de Esperanto,

Washington, U.S.A., 14-20-an de Aŭgusto, 1910.

Unua Cirkulero.

La Sesa Internacia Kongreso de Esperanto okazos en la urbo Washington, D.C. (Distrikto de Kolumbio), la kapitulo de Usono, de la 14a ĝis la 20a de Aŭgusto, 1910a.

Tia anonco mem devus sufiĉe certigi al vi, ke LA SESA superos ĉiun antaŭan kongreson, ĉar la amerikanoj estas famaj pri grandega maniero por fari aferojn, kaj oni povas konfidi je la usonanoj por fari la venontan kongreson la plej sukcesplena el ĉiuj.

Oni klopodas por aranĝi grandan kongreson, kaj la Organiza Komitato, kiu kontrolas ĉiun detalon de la laborado, konsistas el zorge elektitaj gesinjoroj, kiuj estas bonekonataj pro siaj specialaj kapabloj, kaj ankaŭ pro sia entuziasmo pri la Internacia Lingvo Esperanto.

Inter la komitatanoj troviĝas la jenaj:

John Barrett, Direktoro de la Internacia Oficejo de la Amerikaj Respublikoj, kaj Prezidanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko.

Edwin C. Reed, Generala Sekretario-Kasisto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko, Sekretario-Adjunkto de la Konstanta Komitato de la Kongresoj, Sekretario de la Organiza Komitato de la Sesa Kongreso, membro de la Washington'a Ĉambro de Komerco, Kasisto de la Organiza Komitato de la Sesa Kongreso.

Prof. W. J. Spillman, el la Usona Departamento Agrikultura, Prezidanto de la Aga Komitato de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko, Prezidanto de la Organiza Komitato de la Sesa Kongreso.

William F. Gude, Prezidanto de la Washington'a Ĉambro de Komerco, Prezidanto de la Esperantista Federacio de la Distrikto de Kolumbio.

D-ro Ivy Kellerman-Reed, Prezidanto de la Ekzamena Komitato de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko, Prezidanto de la komitato pri la Kongresa Konkurso Literatura.

I. C. I. Evans, Sekretario-Kasisto de la Esperantista Federacio de la Distrikto de Kolumbio, Helpa Sekretario de la Organiza Komitato de la Sesa Kongreso.

Kaj la prezidantoj de la specialaj komitatoj pri anoncado, gvidlibroj, kunvenejoj, memoraĵoj, kunvenoj sekciaj, ekskursoj, amuzado, loĝado, eksperimentoj de la ruĝa kruco, basbalo, transportado, diservoj, k.t.p.

Kongreskartoj.—La kongreskartojn, kiuj enlasos la posedantojn en la diversajn kunsidojn, amuzaĵojn, k.t.p., oni povas aĉeti po kvin dolaroj (dek spesmiloj). Al ĉiu ĉeestanto ĉe la kongreso, kiu venos el iu alia parto de la mondo ol Norda Ameriko, la kasisto repagos la sumon de du dolaroj kaj duono (kvin spesmiloj) kondiĉe ke la karto estu aĉetita antaŭ la unua de Junio. Oni devas mendi sian kongreskarton ĉe la Sekretario aŭ ĉe la Centra Oficejo Esperantista, 51 rue de Clichy, Parizo.

Loĝado.—La komitato pri loĝado jam klopodas por speciala rabatprezo al kongresanoj. Washington estas fama pro sia gastemeco al vizitantoj. Ordinare oni povas loĝi en unua klasa hotelo po du aŭ tri dolaroj (kvar aŭ ses spesmiloj) por unu tago, ricevante loĝadon kaj manĝadon: kaj oni povas ricevi bonan loĝadon kaj manĝadon po ses aŭ ok dolaroj (dekdu aŭ dek ses spesmiloj) por unu semajno.

Transportado.—Ĉar ni tute ne povis lui en Usono ŝipon por la veturo de la Eŭropaj Esperantistoj, kiel oni sugestis, kaj ne povas aranĝi rabaton ĉar la ĉefoficejoj de la ŝipkompanioj estas en Eŭropo, la Organiza Komitato petis, ke la Centra Oficejo Esperantista kaj la Universala Esperanto-Asocio aranĝu la vojaĝon, kaj anoncu planojn ka koston en la Esper-

antistaj ĵurnaloj de Eŭropo. Ni povas certigi, ke la kosto de Eŭropo ĝis Nov-Jorko duaklase, kiu estas sufiĉe luksa, estos proksimume kvindek dolaroj (cent spesmiloj). De Nov-Jorko ĝis Washington unuaklase kostas ordinaro kvin dolarojn (dek spesmilojn), kaj por la kongresanoj rabato estos aranĝita.

Basbalo.—Same kiel oni pensas pri Hispanujo, kiam oni aŭdas ion pri la konkurso de la toroj, same kiel ĉies pensoj sin turnas al Svislando, kiam oni parolas pri montosportoj, kaj al Anglujo, kiam oni parolas pri "cricket," tiamaniere ni nepre pensas pri Usono, kiam oni nomas basbalon, la "Grandan Amerikan Ludon." En la daŭro de la kongresa semajno okazos konkursoj de la "American Baseball League" (besbol lig), kiu enhavas la plej lertajn ludantarojn el ĉiu parto de ĉi tiu kontinento. Amatoraj konkursoj inter lokaj ludantaroj ankaŭ okazos. Usonaj Esperantistoj ĉeestos kaj klarigos la ludon al la kongresanoj.

Akceptado.—Washington'aj Esperantistoj, portante insignojn Esperantajn, ĉeestos ĉe la stacidomo por renkonti vin kaj instrui vin pri la vojo, k.t.p. Por zorgi pri la kongresanoj el Eŭropo, speciala komitato Nov-Jorka iros por renkonti ĉiun vaporŝipon, sur kiu ni scias, ke Esperantistoj venas, kaj se Eŭropaj Esperantistoj sciigos nin, ke ili venos al Boston aŭ alia haveno, ni aranĝos ilian akceptadon.

Ekskursoj.—Krom postkongresaj ekskursoj, pri kiuj oni nun ne povas plene sciigi, ni aranĝos grupon por viziti la multnombrajn belajn konstruaĵojn, parkojn, k.t.p., en kaj ĉirkaŭ la urbo. El tiuj ĉi Washington havas pli multajn kaj pli belajn, kvankam ne tiel malnovajn, ol ĉiu alia urbo en la mondo. Ĉi tiuj grupaj ekskursoj estos kondukataj de lokaj Esperantistoj.

Poŝtkartoj.—La komitato jam eldonis specialajn poŝtkartojn de Washington'aj vidindaĵoj, portantajn plenan priskribaĵon Esperante presitan. Ĉi tiujn oni povas mendi ĉe la Sekretario po dudek kvin cendoj (duono da spesmilo) por dek kvin poŝtkartoj. La profito el ĉi tiuj estas enspezata de la Sesa Kongreso.

Kongresmarkoj.—La komitato jam eldonis tre belajn kongresmarkojn, kiujn oni povas mendi ĉe la Sekretario po dudek kvin cendoj (duono da spesmilo) por cent markoj. La profito estas enspezata de la Sesa Kongreso.

Literatura Konkurso.—La dua Kongresa Literatura Konkurso okazos (kiel la unua en 1909a, tiel sukcese okazinta en Barcelono) en la daŭro de la kongresa semajno. Ĉiuj personoj, societoj, redakcioj, k.t.p., kiuj bonvolos proponi temojn kaj doni premiojn, estas urĝe petataj ne nur detale informi la prezidanton de la komitato pri la konkurso (D-ro Ivy Kellerman-Reed, The Lamont, Washington) aŭ la Sekretarion de la Organiza Komitato, sed ankaŭ samtempe publike anonci per gazetoj, k.t.p., ke tiaj temoj kaj premioj estas proponitaj al la komitato. Se specialaj juĝantoj estas postulataj, bonvole anoncu tion, kune kun la nomoj kaj adresoj de la specialaj juĝantoj elektitaj. Ĉiu manuskripto juĝota de la Kongresaj Juĝantoj devos estis ricevita en Washington antaŭ la 1a de Julio, 1910a. La Organiza Komitato proponas la jenajn temojn kaj donacos medalojn al la premiitoj:

1. Por la plej bona prozaĵo (de 1,000-2,000 vortoj) pri la Universala Frateco.
2. Por la plej bona poemo (de 20-50 linioj) pri la Universala Frateco.
3. Por la plej bona rakonto (originala prozaĵo de 2,500-3,000 vortoj).
4. Por la plej bona rakonto (originala prozaĵo de

2,500-3,000 vortoj) verkita de junulo aŭ junulino inter la aĝoj de dek kvin kaj dudek jaroj. Aliaj temoj kaj premioj, kaj ankaŭ la reguloj de la konkurso, estos anoncataj en sekvontaj cirkuleroj, kiujn la Sekretario sendos al ĉiu, kiu sendas nomon, adreson kaj poŝtmarkon.

Eminentaj Esperantistoj de diversaj landoj ĉeestos, kaj D-ro Zamenhof diris, ke li certe venos. Decidu, ke vi ankaŭ venos al Washington kaj partoprenos en la Sesa Kongreso. Skribu tuj kaj mendu vian kongreskarton, poŝtkartojn, markojn, kaj petu iun ajn deziratan sciigon.

Adresu: *Edwin C. Reed*, Sekretario de la Sesa Kongreso de Esperanto, Washington, D.C., Unuiĝintaj Ŝtatoj de Ameriko.

P.S.—Oni povas pagi por karto, k.t.p., per ĉeko de la Ĉekbanko Esperantista.

British Esperanto Congress.

TO ALL ESPERANTISTS,—

I want a word with you.

Are you coming to the Third British Esperanto Congress, which is to be held at Cheltenham at Whitsuntide?

We want to make this Congress a bumper success. We want you to have a pleasant holiday.

We can't have a bumper success without you, and you can't have a really pleasant holiday if you don't come to Cheltenham.

What should the National Congress be? It should be a gigantic advertisement of the best thing you have ever struck—Esperanto.

A blank page is no good as an advertisement: it costs nothing, and it does nothing.

Cheltenham is lending us one of the finest town halls in the kingdom, free of charge. Come and help to fill it. An unfilled hall would be a bad advertisement.

The following is an outline of the programme as at present arranged:

Saturday, May 14.

9 a.m. *Akceptejo* (in the Town Hall) opens.

3 p.m. Propaganda Meeting in Town Hall. Papers by Dr. Pollen (Congress President), Mr. H. Bolingbroke Mudie (on "*Esperanto, ĝia praktika utileco por komercistoj kaj vojaĝantoj*"), Professor J. R. Ainsworth-Davis, Principal of Cirencester College (on "Esperanto and International Science"), Mr. J. M. Warden, Edinburgh (on "*La Rolo de la Gazetaro*").

7 p.m. Informal Meeting of B.E.A. members to consider the advisability of changing the date of the beginning of the financial year.

8 p.m. Civic Reception and Concert. S-roj Y. Alvarez, F. W. Hipsley, and H. Heseltine, of Birmingham, will play the one-act farce, "*Senditaj al la Turo*," by J. Maddison Morton, *Esperantigita* by S-ro Hipsley. The following have kindly consented to contribute to the programme: S-ro W. Harvey, Edinburgh; S-ro R. R. Alexander, Kingston-on-Thames; Fraŭlino M. Phillips, Edgbaston, Birmingham; S-ro M. C. Butler, London; F-ino A. Lowe, Harborne, Birmingham; S-ro P. Brooks, Normanston, Yorks; S-ino Outen, Nottingham; the Cheltenham Minnesingers Male Voice Quartet; and the Cheltenham Salem Male Voice Choir.

It is hoped to arrange a meeting on the Saturday for those interested in Esperanto for the blind.

La Esperantista Vagabonda Klubo intends to organise for the Congress an art exhibition.

Sunday, May 15.

10.30 a.m. Esperanto Service in Town Hall.

3.30 p.m. Esperanto Meeting on Cleeve Hill (visitors are specially requested to attend this meeting).

8.15 p.m. Sacred Concert in Town Hall. This is being arranged by Mr. C. E. Rainger, hon. secretary of the Cheltenham Philharmonic Society, and Mr. Leo. Carrol, concert organiser for Messrs. Dale, Forty and Co. A silver collection will be made.

Monday, May 16.

Excursions to Stratford-on-Avon and Malvern (return fares, 2s. 9d. and 2s. 3d. respectively).

8.30 p.m. Esperanto Ball in Town Hall.

Tickets (1s. each) and all information respecting the Congress may be had from the organiser, S-ro A. Kenyon, "Oscarville," Hayward's-road, Cheltenham.

A. KENYON.

B.E.A. Delegate Councillors (1910-11).

Names of Delegate Councillors whose election has been notified, together with those of the previous year, where no notification of change has been made:—

Battersea.—W. Phillimore.

Bedford Park.—Mrs. M. E. L. Cox.

Birmingham.—Miss M. L. Blake.

Brighton and Hove.—H. W. Southcombe.

Brixton.—E. W. Eagle.

Deal.—C. E. Cowper, F.B.E.A.

Dover.—J. M. Finez.

Edinburgh.—L. J. Caw, F.B.E.A., James Ford, F.B.E.A., Miss A. B. Mackenzie, F.B.E.A., James Malloch, Dr. Isabella Mears, Miss A. Robb, F.B.E.A., Andrew Wilson, F.B.E.A.

Glasgow.—G. D. Buchanan, F.B.E.A., Miss J. Dalgleish, A. Runciman, G. Marshall Woodrow, Miss M. S. Yuile.

Harrogate.—R. H. Swainson.

Hastings.—A. J. Adams, F.B.E.A.

Hebden Bridge.—Fred Gibson.

High Wycombe.—Miss A. E. Toovey.

Huddersfield.—J. H. Fitton.

Kingston-on-Thames.—F. H. Lowe, M.A.

Leeds.—F. L. G. Maréchal, B.A.

Leith.—James Robbie, F.B.E.A., Peter Stalker.

Liverpool.—G. D. Lewis, F.B.E.A., Dr. S. Whitaker, F.B.E.A.

London (Central).—H. D. Akerman, Miss F. Barker, B.A., Miss L. S. Grant, G. Mercer Hollis, Miss E. O'Brien, F.B.E.A., Miss A. Schafer, F.B.E.A., Mrs. Sheehan, C. F. White.

London (East).—J. Gourlay.

London (Mildmay).—Miss C. M. Holmes.

London (Norda Stelo).—Miss M. R. Henningsen.

London (Polyglot Club).—George Young.

London (West).—S. Maitland.

Manchester.—W. Bailey.

Newcastle-on-Tyne.—R. K. Learmount.

Nottingham.—F. A. Goodliffe.

Partick.—Thomas Dawson.

Rhos.—G. Meirion Griffith, F.B.E.A.

St. Albans.—Miss Summers.

St. Helens.—A. Griffin, F.B.E.A.

Sutton.—A. Honeysett.

Truro.—F. Peake Sexton, A.R.C.S.

West Norwood.—H. F. Höveler.

Esperanto Progress Abroad.

Argentine.—On May 25 the Argentine Republic will complete its hundredth year as an independent State. Of the many interesting events to take place in commemoration of the centenary, one of the most important will undoubtedly be the organisation of the International Exhibition, designed to give visitors some idea of the great progress made in Argentina in all departments of civilisation during the past hundred years. The exhibition will be continued till November next. The Argentine Esperantists, wishing to utilise this opportunity of making known to their countrymen the enormous advance made by Esperanto of late, are taking part in the exhibition by arranging an Esperanto Section. Trusting that *samideanoj* abroad will realise the importance of this undertaking from a propaganda point of view, the organisers heartily invite all who can do so to send any material they may deem useful—books, catalogues, prospectuses, postcards, Espo. guides, fancy articles, &c. All packages should bear clearly the following address: "Al la Direkcio de l' prop. Klubo Esperantista (Exposicion esperantista del Centenario), Casilla del Correo, No. 737, Buenos Aires, Rep. Argentina." All articles should if possible reach Buenos Aires not later than May 20, though any material arriving later will, of course, be utilised.

Austria.—The "First Pan-Austrian International Esperanto-Day" is to be held at VIENNA during Whitsuntide. All the several national Esperanto Societies in Austria are intending to take part in this important meeting, which has been arranged by the "Germanic Austrian Esperanto League." A hearty invitation is extended to Esperantists in other lands to be present. Those interested may obtain full particulars from the "Labora Komitato por la Esperanto-Tago," Vienna, I. Stubenring 18, Kafejo Esperanto.

Belgium.—The second Belgian Esperanto Congress is to take place at BRUGES (Western Flanders) on May 15-16, during the Whitsuntide festivals. Esperantists from other countries will be heartily welcome; any intending to take part should communicate with S-ro A. J. Witteryck, *Nieuwe Wandeling 4, Bruges*. — ANTWERP: The Town Public Library has recently purchased thirty Esperanto books for circulation. It also subscribes to several Esperanto monthlies.

Bohemia.—The *Bohema Revuo Esperantista* for January-February, speaking of the rapid spread of Esperanto in Bohemia, says that it no longer has space enough to deal fully with the reports of progress sent in by the various groups. In former years, too, detailed particulars were given of articles in favour of Esperanto which appeared in the Bohemian Press. These have of late become so numerous that it is no longer possible to cite them all. — The second annual Congress of Bohemian Esperantists is to be held this year at PILSEN.

Bosnia-Hercegovina.—On February 1 was founded in SERAIEV, the capital of the country, the first Esperanto Group, under the name of "La Stelo Bosnia, asocio de la bosnia-hercegovina Esperantistaro en Serajevo." The society numbers already some 120 members, representing almost every tribe and religion in the land. Full reports of the meetings and festivities were printed in nine Seraievan papers. It is interesting to note the wide range of professions among the officers of the society. The president, S-ro J. Eiselt, is principal of a public school; the secretary is an "adjunct" in the national railway administration; other members are: a lawyer, a bank official, civil service officials, the editor of a Moslem newspaper, several railway officials, &c. The circular by which the new society introduces itself to its colleagues abroad, drawn up in most eloquent terms and in remarkably good Esperanto, terminates as follows:

En la rondo de la paca batalantoj ne estu niaj landoj la lastaj! Tial, karaj kunfratoj, ni firme kalkulas je via afabla apogo, je via samideana amikeco, je via efektiva helpo, kiujn vi aminde povus al ni ebligi per via gazeto, enpresante la sciigon pri la naskiĝo de "La Stelo Bosnia," farante alvokon al la tutmonda Esperantistaro kaj konigante ĝin, ke "La Stelo Bosnia" preparas grandan atakon kontraŭ la obstinecon de siaj samlandanoj tiamaniere, ke ĝi intencas aranĝi efikan ekspozicion Esperantan por montri, kion signifas kaj kio estas Esperanto. "La Stelo Bosnia" petegas por tiu celo ĉiuspecajn Esperantaĵojn, kiel: librojn, gazetojn, k.t.p., kiel ankaŭ bele ilustritajn poŝtkartojn. (Adr. Sek., S-ro Jaromir Schwarz, Stelo Bosnia, Sarajev, Bosnia.)

Helpu nin do, ĉu morale ĉu materiale, kaj konsilu nin, informu nin, ni estos ĉiam kaj por ĉio tre dankemaj! Kun plej frata kaj sincera saluto ni rekomendas nian Stelon al via afabla favoro kaj indulga bonvolemece.

Ni deziras al la nova asocio tutkoran bonvenon en nian familian rondon!

Bulgaria.—*Lumo* for January gives interesting details of Esperanto progress in Bulgaria. The language seems to be making special headway in military circles. The official military gazette, *Voeni Izvestija*, published recently an article translated from Esperanto by Captain Silvestriev. — An Esperanto course for N.C.O.'s has been started in the barracks of the 7th PRESLEVA Infantry Regiment. The class meets three times weekly. Another course was also recently started in the same town in connection with the Pioneer Battalion, under Sergeant Stefanov. — In RAZGRAD the group-secretary is a N.C.O. in the 19th Infantry Regiment. — In HARMANLII a course is being conducted by ex-Colonel Tokluĝanov. — Pastor Atanasov in JAMBOL is propagating Esperanto among members of the local Christian Endeavour Society.

Denmark.—La centra Dana Esperantista Ligo de Laboristoj organizas por la fino de la monato Aŭgusto Esperantan Kongreson en KOPENHAGO. Eble kelkaj kamaradoj britaj kaj alilandaj povus aranĝi por partopreni? Oni donos pli detalajn sciigojn en la Maja numero. Dume, interesatoj volu skribi al F-ino H. Fryer, 20, Calais Gate, Camberwell, London, S.E.

France.—The March number of *Franca Esperantisto* shows that the Esperanto movement in France is fuller of life than ever. Some five pages are given to reports of Esperanto Groups in the various federations. New groups are announced in Carpentras, La Roche-sur-Yon, Saint-Aignan, Villeneuve-sur-Lot, Tarare, Ladoix-Serrigny, &c. Nine Esperanto courses are being given in LYONS. At CHAMBERY, sixty boys and girls are learning Esperanto at the Custom House School. — The third congress of the Northern Federation is to be held on June 5 next at AMIENS (see "Alvoko" on another page). — For some months past the ambulance section of the "Sauveteurs de l'Oise" (First-aid Society) has been studying Esperanto under Surgeon-Major Caron. This society, which is a very influential and old-established institution, numbers at least 1,200 active members in the Oise département. An Esperanto section of the ambulance corps is to take part in the international competition to be held in July at the exhibition in BRUSSELS. — A very successful masked and fancy-dress ball was given on February 5 by the Esperanto section of the Quartier-Latin, PARIS. Picture postcards of some of the costumes may be had of the *Presa Esperantista Societo*. — An Esperanto class is being held weekly in connection with the Artillery Regiment at RUEIL. — A letter in the Paris daily *Le Journal*, asking for the names of all young readers who were studying Esperanto, brought in 662 replies. As the Federation of Young Esperantists itself numbers close upon 600 members not included among those who replied, it is calculated that there are at the present

moment at least some 1,200 boys in France actively engaged in the study of Esperanto. — A famous juggler and conjurer, M. Sandoval, "King of Brazilian Illusionists," is posting up Esperanto notices of his performances in the towns he is visiting. Esperantists presenting their club-membership cards are admitted at reduced prices. "The manager speaks Esperanto." A sign that Esperantists are beginning to bulk large in the community!

Germany.—A special Esperanto course for policemen has been started at AUGSBURG, attended by fifty-five members of the force and three tram-conductors. Text-books and class-room are provided by the Corporation.—Twenty-eight lectures on Esperanto have been arranged in BERLIN since last autumn by the Central Propaganda Bureau.—The Esperanto movement among the fourteen or so groups at DRESDEN is vigorous enough to maintain a printed eight-page monthly report. In view of the extensive use made of Esperanto in business circles in Dresden, steps have been taken for the formation among Saxon commercial firms of a "Union for the Employment of Esperanto in Industry and Trade." Already quite a number of prominent business houses have joined. Some idea of the rapid progress of Esperanto may be gained from the fact that one Dresden firm, Messrs. Glaser and Son, has within the last four years delivered over 60,000 Esperanto star-badges to customers in all parts of the world! The necessary correspondence has, of course, been conducted in Esperanto.—At the annual meeting of the Workmen's Esperantist Group in HAMBURG-ALTONA, eighteen new members gave in their names.—At KATTO-WITZ, thanks to the efforts of S-ro Tarnow, founder of the Hanover Group, the president of the local managing committee of the State Railways has authorised a special Esperanto course for the higher railway officials.—Professor Schmidt, of POTSDAM Observatory, has just terminated a series of four lectures on Esperanto, specially for professional teachers.—At SCHWEIDNITZ the Chamber of Commerce is co-operating with the local Esperanto Group for the arrangement of a propaganda meeting and an Esperanto section in the forthcoming urban industrial exhibition.—At a recent meeting of the TILSIT Group, several members, higher postal officials, reported that the Government had officially recommended the study of Esperanto to employees in the postal service, and that special courses would soon be started. In this connection it is interesting to note that the January number of the *Deutsche Postzeitung* (Postal Gazette) contained an important article on Esperanto, stating that a "German Postal and Telegraphic Esperanto Union" was already in existence. Particulars may be obtained of S-ro Poŝtsekretario Sonnenburg, MAGDEBURG, Kühleweinstr. 20.

Mexico.—This year Mexico is to hold a series of important festivals in celebration of the centenary of her independence. The celebrations will offer unique opportunities for Esperanto propaganda, and our Mexican *samideanoj* are organising a national Esperanto Congress, at which they hope some of the visitors to Washington for the Sixth International Congress will also be able to be present. The time fixed is the second week in September.—In TEZIUTLAN, Esperanto is being taught in several private schools. The Monthly Bulletin of the Municipal Meteorological Observatory at the "Instituto Juárez," DURANGA, is published regularly in Esperanto as well as Spanish.—The *Esperanta Gazeto*, published at GUADALAJARA in the west, which, with *La Verda Stelo* in Mexico in the centre, is doing much good work for the good of our cause, is now issued twice monthly.—With the special authorisation of Archbishop D. José de Jesús Ortiz, Esperanto is being taught in the Catholic Normal School and the Seminario Mayor at GUADALAJARA.—Lists of some members of

the Western Mexican Esperanto Society published recently in the Mexican Esperanto gazettes show that there are Esperantists in at least thirty-three towns in Mexico. The following places are at present the most active: Mexico, Chihuahua, Tampico, Veracruz, León, Teziutlán, Torreón, Zamora, Durango, Guadalajara.

Poland.—At last the Polish public seems to be awakening to the fact that it has in its midst, in the person of Dr. Zamenhof, one of the world's great men. That this is so is shown by the enthusiasm with which the 15th of December, the birthday of the "Majstro," was celebrated by Esperantists in many Polish towns. In WARSAW, over 700 persons assembled to take part in the concerts and festivities arranged for the occasion, several well-known operatic artists taking part. The large audience gave an extremely hearty ovation to Dr. Zamenhof, who modestly refused to see in the general acclamation, and in the hundreds of congratulatory letters and telegrams sent to him from abroad, anything but world-wide joy in the steady progress of Esperanto. In the evening some fifty guests sat down to a special banquet in the "English Hotel." Among those present was S-ro A. Niemojewski, the well-known Polish scientist and litterateur. Mr. Niemojewski charmed the company with a remarkably interesting and scholarly speech in favour of Esperanto. Long and unanimous applause greeted his sympathetic address, which showed that our language had gained yet another important adherent.—Similar scenes of enthusiasm took place in Lwow; two of the local dailies devoted considerable space—and in one case a leader—to reports of the proceedings.—*Pola Esperantisto* for January-February also gives detailed accounts of similar celebrations in Lodz, Piotrkow, Kielce, &c. The national Press is progressively more and more favourable to our movement, and the vigorous propaganda being carried on is gradually producing its inevitable result: more Esperantists and more groups.

Spain.—Two new monthly Spanish Esperanto gazettes are announced in the March number of *Suno Hispana: Semo and Gazeto Andalusia*. *Koran saluton kaj bondeziron al la novaj kolegoj!*—*El Nervion* in BILBAO recently published a photograph of a group of fourteen of the Municipal Guard who have lately finished successfully a course in Esperanto.—A proposal has been made in the *Diario de Burgos* that the Second Esperanto Catholic Congress shall be held at SEVILLE during Holy Week and the famous local fair.—New groups have been founded at GIJON and OLOT.—The Spanish Press is showing by frequent articles keen sympathy with the Esperanto movement, especially in Barcelona, Alicante, Barakaldo, Bilbao, Burgos, Carthagena, Cordoba, &c.—An Esperanto course is being given at the Technical Institute in CADIZ.—The journal *A.B.C.* at Madrid has appointed Colonel Ayza its special Esperanto correspondent. His first contribution was an interesting article on "Esperanto and the Red-Cross Societies."

Switzerland.—The local Esperanto Group has issued, under the auspices of the U.E.A., an excellent eight-page Esperanto guide-book to DAVOS.—New Esperanto course started at MORGES.—More than 400 persons took part recently in the annual social meeting of the Esperanto Group at CHAUX-DE-FONDS.—A propaganda lecture by S-ro René de Saussure at CHATEAU-D'OEX, the famous international holiday centre, has resulted in the formation of a very successful Esperanto course with forty-five pupils; six of these are English, one German, one Bohemian lady, and thirty-seven Swiss.—Long articles on Esperanto appeared in *Das Rote Kreuz* and *Academia* in ZURICH.—Three policemen are taking part in the Esperanto course at CHUR.—ST. MORITZ: Esperanto course just started with eighteen pupils.—New groups are announced in St. Gallen, Zofingen, Liestal, Burgdorf, and Langenthal.

United States.—Since January 7 last Mr. Arthur Baker, of Chicago, the editor of *Amerika Esperantisto*, has been making a propaganda tour with a view to intensifying the interest of the public in Esperanto and the forthcoming Sixth Esperanto World Congress at Washington. He started his trip by a three days and three night rail journey to LOS ANGELES, Cal. Thence he went to the neighbouring town of PASADENA, where he discovered a ten-year-old *fervorulo* who gives conversational Esperanto lessons to his schoolmates. In this town, too, the chief of the Public Education Department said he would willingly put Esperanto among the subjects taught facultatively in the schools, if instructors were provided. Next followed a week at SAN FRANCISCO, where three lectures were given. In PALO ALTO, Cal., some students and professors at the Stanford University gave effect to Mr. Baker's propaganda by founding an Esperanto Group. The lecturer then went on to speak before the Commercial Clubs in MC MINNVILLE and PORTLAND, Or., and the Y.M.C.A. in NORTH YAKIMA and SEATTLE, Washington. A lecture in TACOMA, Wash., under the auspices of the Swedish Lutheran Church, at which a shilling admission was charged, resulted in a substantial profit for the church, and an Esperanto Group fifty strong, among the members being several bankers, teachers, a professor, and a reporter. Visits to SPOKANE, Wash., and BOISE, Id., followed. Thanks to the enthusiasm of Judge Flenner, a prominent and popular local politician, big audiences were collected in the latter city, in the Commercial Union, a Higher-grade Public School, and the Y.M.C.A. In ALBION, Id., Professor Axline, president of the State Normal School, organised the lecture arrangements. A number of the school-students present have formed a group, and a special Esperanto course for teachers is contemplated. Another school visited was the High School at COLORADO SPRINGS. Some 500 pupils heard of Esperanto on this occasion, and at the evening lecture, thanks to the endeavours of the local group (one of the most energetic in the States), the audience, on account of numbers, had to migrate to a larger hall. At NORMAN, Oklahoma, Mr. Baker spoke before the students and professors of the State University, where there is already a strong Esperanto Group. In all, Mr. Baker inoculated some twenty-five towns with the Esperanto virus, and is now starting off on a further tour, this time among the Eastern States. The lecturer says that throughout he found great sympathy with Esperanto and Esperantism, and everywhere he came across teachers who would willingly introduce the language into their schools the moment the higher educational bodies give it their sanction. Everywhere, too, the audiences were good, in spite of the very unfavourable weather experienced in several towns. Altogether, Mr. Baker's impression is that the Congress at Washington next September should be a big success.

Venezuela.—There are now five Esperanto groups in this country, at Caracas, Barcelona, Maturin, Bolivar, and Altagracia.

Moderna Lernejo por Modernaj Lingvoj, Frankfurt a/M, Göthestr. 10 II., havanta 20 gelnantojn por Esperanto (1 Japanon, 3 Rusojn, Anglon, Hungaron, Italon kaj Holandon), kolektas la adresojn de la komercistoj, korespondanta en Esperanto, por kompili adresaron. Ĝi ricevas plezurege trapasantajn gesamideanojn, metante al ilia dispoŝo 300 esperantistajn librojn kaj plu ol 50 gazetojn.

Servantino: Sinjoro Librovendisto, mia maŝtrino sendis min por serĉi la Leterojn de Sinjorino de Seigné. **Librovendisto:** Mi bedaŭras, ke jam ne unu el ili restas ĉe mi. **Servantino:** Domage! Sed ĉu vi eble ne havas kelke da poŝtkartoj de tiu sinjorino?—C. L. D.

International Financial Council.

Readers will remember that at the fourth general meeting in the Congress at Barcelona the unanimous opinion of the Congress was expressed as follows:

"La Kvina Kongreso de Esperanto esprimas la deziron, ke la diverslandaj societoj por la propagando de Esperanto kreu, per proporcia balotado, Internacian Konsilantaron, por zorgi pri la financaj rimedoj de niaj oficialaj institucioj: Lingva Komitato kaj Konstanta Komitato de la Kongresoj."

"En tiun Konsilantaron, oni elektos unu anon por mil anoj de propagandaj societoj."

By a letter dated October 22, General Sébert, President of the Permanent Congresses' Committee (Konstanta Komitato de la Kongresoj), to which is entrusted the task of carrying out the decisions and desires of the Congress, called upon the British Esperanto Association to furnish him with the necessary information as to the number of affiliated groups and their members, and the number of the ordinary members of the Association. In accordance with this request, full inquiry was made by the Secretary of the Association, and the results in due course forwarded to General Sébert. From his reply dated February 18, it appears that British Esperantists are entitled to elect four councillors to the proposed international body, and that they have full liberty to organise that election in the manner most suited to their customs and the local circumstances. It is further pointed out that it would be well that only councillors should be elected who (1) know the language well, (2) are well acquainted with Esperanto organisation, and (3) are in a position to make any journey that may be necessary in order to attend the sessions of the Council. This letter from General Sébert was discussed at the last Council meeting of the Association, and it was decided that any member of the Association, or any affiliated member, has the right to be nominated as one of the four representatives to which the British Esperantists are entitled, and that a list of such nominations be printed and voted on at the Annual General Meeting of the B.E.A. Members of the Association and affiliated members are, therefore, earnestly requested to think over this matter and to send in the names of their nominees to the Secretary on or before May 31 next.

Questioned as to the functions of the proposed Council, General Sébert, in a letter to our Secretary dated December 22, wrote:—

"In sending to me the particulars for which I have asked, your Society will of course incur no responsibility, for when I have received those particulars I shall only request that it be good enough to elect its authorised representatives. I can give you no information as to how the Council will work, for, in order to carry out a decision of the Congress, the business of the Permanent Committee, according to the Congress Regulations, is merely to make the necessary arrangements for getting the representatives elected. Those representatives themselves will arrange together as to the organisation and working of the Council, in accordance with the instructions received from their constituents.

"I can only say what I myself intend to do. When the councillors have been elected, I shall submit to them in writing a detailed report as to what has been done up to now by the Central Office in carrying out its official task, and present a short statement of the expenses incurred. In this way the councillors will be able to judge as to what decision they should come to for the due continuance of the working of the official Esperanto institutions and the settlement of the needed financial supplies."

Holiday Clubs for Esperantists.

A Suggestion for Members of the British Congress.

By the time the Cheltenham Congress takes place many people will be looking forward to their summer holiday. June, July, August and September will find the members of our groups scattered all over the country. What more delightful holiday can be spent than in an Esperantist atmosphere! By a little organisation such an atmosphere may be created in many of our holiday centres. Will some of our enthusiasts canvass the members of the Congress, and find out when and where they propose to spend their holiday? The ideal place for an Esperantist holiday centre is one of the smaller holiday resorts. Arrangements could be made for the unattached living in the same boarding-house, for the family men sharing a house or living in the same locality. What a prospect this holds forth of happy parties of Esperantists—bathing in the sea, climbing the hills, or picnicking in the woods, while the other holiday-makers demurely look on, wondering what jargon these joyous people are talking! And then what an opportunity for propaganda! The man who is too busy to look at Esperanto during the winter has no excuse now; and if he is a bookish man at all, he will readily respond to a little gentle pressure to look at an Esperanto grammar. An open-air meeting should be arranged. Early in the morning the organisers should have the pavements of the town chalked with the announcement. In a small town such as is suggested, everyone who is out and about will hear about the meeting. The meeting should take place in the early evening, *sub la verda standardo*. After the speeches, which should be short, those present should be asked to purchase literature. The penny "Esperanto Home Student" or "Esperanto for the Million" are perhaps the best things we have to offer. People do not grudge a penny, and next day you will see the cliffs and garden seats dotted with persons with book in hand grappling with the mysteries of Esperanto. Here is the propagandist's chance of saying, "Understandest thou what thou readest?" and giving a little timely help. If there is an enthusiast prepared to sacrifice the time, it is well to take a room for the night after the open-air propaganda meeting, to give a lesson to those who have been interested. If any of those present are holiday-makers, get their names and addresses and send them to the secretaries of the groups of the towns in which they live. These suggestions are founded on my experience in a northern holiday resort last summer, and I am continually hearing from people who were captured for Esperanto then, and have become enthusiastic Esperantists since.

W. M. PAGE.

Appeal to Welsh Esperantists.

As a Fellow of the British Esperanto Association and the first Welsh Esperantist, I feel much grieved at the very slow progress which our movement is making in Wales, and think it high time something was done to create a stir and push matters on. The state of things ought not to be as at present, for the Welshman is ever anxious—more so than the Saxon—for better things, and although he has an exceptionally strong love for his country, yet he has an innate desire to promote the brotherhood of man. He has also an advantage from a linguistic point of view. Every Welshman is bilingual, for almost from birth he has to learn Welsh and English, and the mastering of one or more new tongues is comparatively an easy task. In Esperanto he has a language to which he can take no exception, for, like his own, it is phonetic, has no spelling difficulties, and it has exactly the same vowel-sounds as Welsh. As a

matter of fact, Dr. Zamenhof himself complimented the Welshman's pronunciation of Esperanto, and expressed the opinion that it was the nearest to being correct. It is, therefore, a matter of surprise and extreme regret that the cause has so few adherents among us, and, with the help of a few of my fellow-countrymen, it is my intention to make a great effort to spread Esperanto throughout the length and breadth of the land, for I am convinced that once the Welsh have had their eyes opened to its principles, they will be second to none in their mastering of it and their enthusiasm on its behalf.

It is encouraging, however, to think that what few Welsh Esperantists there are, are staunch supporters of the movement and are full of zeal and energy for its advancement.

In this connection I may mention Mrs. Theodore, of Llanfaircaereinion, who has ever the word "Espero" on her lips, and is always discussing plans for propaganda. She is a faithful follower at every Congress, and declares that, while her health permits, she will never miss one. This lady is also always ready with practical sympathy, and we are only sorry that we have not a few hundreds more like her. With their keen interest, never-failing energy, and great knowledge of etymology, Mr. G. Griffiths, of Liverpool, and his gifted son, Mr. R. Prys Griffiths, are of inestimable value. The latter is the editor of a journal devoted to the adaptation of Pitman's shorthand, and in the issue for December last wrote an article, in shorthand, on Esperanto and the Barcelona Congress. At the request of several friends, he has since published the article in pamphlet form, transcribed into Welsh longhand. This pamphlet ought to be in the possession of everyone, for not only does it state the case in a clear, concise way, but its arguments are novel and forceful, and it is couched in most beautiful and rich language. It is also noteworthy that a "Slosilo" in *yr hen iaith* is rapidly nearing completion, and, as it is being arranged by an authority on the Welsh language, we are eagerly looking forward to its appearance. So, however backward we are, it will be seen that we are not altogether at a standstill. The big (named) cities of Wales are with us, so who can be against us?

Now, may I earnestly request all Welsh-speaking Esperantists, from all parts of the globe, but more especially those who live in Wales, to be good enough to get into communication with me?

Possibly, and I sincerely hope so, there are more of them than we know about, and we will be able almost immediately to arrange a mass-meeting in some convenient centre, when we can discuss matters, and lay out plans for the future.

I shall also be able to give them any information they require, and give them particulars about the pamphlet mentioned above. *Dewch yn lluoedd, ac heb oedi.*

G. MEIRION GRIFFITH, F.B.E.A.

Meirion House, Rhosllanerchrugog, North Wales.

The Nobel Peace Prize.

A strong effort is being made by Esperantists in various countries to get the Nobel Peace Prize awarded to Dr. Zamenhof, and formal petitions have already been sent in to the Nobel Peace Committee to that end. Now that these formal petitions have been registered, Esperantists should endeavour to secure additional support for their candidate by getting further votes. Among those who have the right to vote in support of candidates for the Peace Prize are: Members of Parliament and professors of law, science or history. All British *sam-ideanoj* who know such persons should at once make an effort to interest them in Esperanto, and get them to send in a petition in support of Dr. Zamenhof. A copy of the wording of petition can be obtained from the B.E.A.

The British Esperanto Association (Incorporated).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—“If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member.”

Mrs. B. ANDREWS, *Chislehurst, Billingshurst, Sussex*; Miss A. BLACK, *Blackheath, Clontarf, Dublin*; H. M. BLACK, 132, *Western-road, Hove*; A. BUNCE, 25, *Bridge-road West, Battersea, S.W.*; C. S. CLARK, 12, *Richmond-road, Bayswater, W.*; J. A. COWIE, *Harvey, Orkney Isles*; Miss L. M. DEANE, *The Backwoods, Broadstone, Dorset*; K. W. K. FAIRCLOUGH, “*Allington*,” *Hamilton, Waikato, N.Z.*; Mrs. C. FLÜGEL, *Cravenhurst, Reigate, Surrey*; Miss M. E. GILLIBRAND, “*Beechwood*,” *Princes-street, Northcote, Auckland, N.Z.*; Miss M. GRANT, *Templar Villa, Ewlyn-road, Cheltenham*; Colonel E. HEATH, 119, *South-street, Eastbourne*; H. POWELL HUGHES, 43, *Bradley-road, Wrexham, North Wales*; Miss M. W. HUNTER, 5, *Bellevue-street, Edinburgh*; S. S. JENNINGS, 27, *High-street, Redhill, Surrey*; R. G. LISTON, c/o *Rae, 5, Ruthven-street, Glasgow*; Miss S. J. MOORE, 1412, *Euclid-street, Washington, D.C., U.S.A.*; A. V. MULCOCK, 40, *Mess, H.M.S. “Exmouth,” c/o G.P.O., London*; J. NISBET, *Cambronesas 27, Linares (Jaen), Spain*; Miss M. L. OGILVY, *Inverguharity, Richmond, Tasmania*; W. J. PRATT, 22, *Chatsworth-square, Carlisle*; Rev. R. B. PRIMAVESI, *O.S.B., St. Mary's, Warrington*; Miss S. A. E. SANDS, 36, *Jerningham-road, New Cross, S.E.*; A. SHED, 34, *Haymarket-terrace, Edinburgh*; H. J. SHUNN, *Box 1,892, Johannesburg, Transvaal, S.A.*; E. SICHEL, 111, *Elgin-crescent, London, W.*; Miss G. M. DIAMOND, 2, *Strathlea-terrace, Milngavie*; J. B. HORNE, 147, *Glebe-street, Glasgow*; Miss G. M. KIRKHOPE, 6, *Minard-road, Partick*; Mrs. J. MURRAY, 19, *Riverside-road, Newlands, Glasgow*; Miss S. B. ROBBIE, 5, *Lawrence-street, Partick*; Wm. L. CHURCH, 176, *Federal-street, Boston, Mass., U.S.A.*; H. J. HOGGETT, 8, *Ritson-road, Dalston, London, N.*; E. W. HEATHER, 112, *Milward-road, Hastings*; D. DUNLOP, 22, *Berkeley-terrace, Glasgow*; J. F. DINSLAGE, “*The Orchard*,” *Heronsgate, Herts.*

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Miss E. WRIGHT, *Cromer*; Miss M. SKIRROW, *Sheil Park*; Miss G. E. FISHER, Miss C. M. LUCAS, *Fairfield, Liverpool*; G. F. ALFORD, *Forest Gate, London, E.*

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

W. H. SYMONDS, *Barrow-in-Furness*; ALFRED RANSOME, *Mathinna, Tasmania*; *Lieut.-Colonel GEO. S. ROBINSON, *Eastbourne*; *HERBERT D. AKERMAN, *Bowes-park, London, N.*; *R. A. M. KEARNEY, *Wandsworth, S.W.*; LIONEL C. ANDREWS, *Carshalton, Surrey*; *JOHN H. ANDRÉ, *London, W.*; *FLEMING FULCHER, *West Hampstead, N.W.*; GEORGE B. MACINTOSH, *Durban, S.A.*; *Miss LILIAN M. DEANE, *Broadstone, Dorset*; *Miss E. ALLEYNE SINNOTTE, Mrs. E. TILLOTSON, *Melbourne, Victoria, Australia*; ARTHUR R. HORSLEY, *Bolton*; Miss F. C. ASHTON, *Hollinwood, near Oldham*; GERALD WHITEFORD, *Melbourne, Australia*.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Council Meeting, B.E.A.

Held at the offices of the Association on Monday, March 14. In the absence of the President, Dr. Pollen, now in India, Mr. H. Bolingbroke Mudie was voted to the chair. There were present: Messrs. Chatterton, Cowper, Cox, Eagle, Harrison Hill, Honeysett, Sexton, Mrs. Sheehan, Misses Blake, Holmes, Lawrence, O'Brien. In attendance: Messrs. Blott, Mann, Millidge, Rolston, Wackrill, and the Secretary.

Among others, the following items of general interest were discussed:—

Zamenhof Jubilee Fund.—A draft of a letter to Dr. Zamenhof reporting the result of the Council's appeal to members was read and approved, and the Secretary was directed to send a copy to Dr. Zamenhof with a list of the donors.

Internacia Financa Konsilantaro.—A letter from General Sébert was read stating that on the basis of the figures supplied to him as to the number of representative British Esperantists, this country was entitled to four delegates on the International Council.

Decision as to the power of the representatives was left in abeyance for the time being.

World Congress of International Associations.—A prospectus and letter of invitation was received from the Organising Committee of this Association. After discussion, it was resolved that the B.E.A. become a member of the Congress, and Messrs. Mudie and Höveler were elected as delegates to attend the sittings of the Congress at Brussels in May next.

Jubilee of Dr. Zamenhof, B.E.A. Fund.

Sm. 14.—Montrose Society.

Sm. 10.—J. M. W., Edinburgh.

Sm. 5.—Huddersfield Society; E. C. B., London, W.; R. J. V., Celebes, Ned. Indies.

Sm. 2.50.—G. R. P., Jhalda, India.

Sm. 2.—C. H. P., Auckland, New Zealand.

Sm. 1.25.—P. W. P., C. C. D., Warwick, Queensland.

Sm. 1.—W. F. C., Castleford; A. B. M., Edinburgh; J. C. R., Colombo, Ceylon; L. F. D., Highbury, London, N.; E. H., Invercargill, New Zealand; C. M. H., Highbury, London, N.

KUNE, Sm. 52, £5 4s.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilingva enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

717. **Oskaloosa (Iowa), U.S.A.**—S-ro E. H. Flowers, 634 N. Market-street, deziras interŝanĝi poŝtkartojn kun alilandanoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

727. **Frankfurt a/M (Germanujo).**—S-ro M. Deutschmann, *Lahnstrasse 15*, deziras korespondi per ilustr. pkartoj, leteroj kaj interŝanĝi poŝtmarkojn. Respondos al ĉiuj.

728. **Zubov (Tver. gub.), Rusujo.**—S-ro N. R. Aleksandrov deziras korespondi nur kun tiuj, kiuj intencas iam viziti Rusujon aŭ Palestinon.

729. **Birmingham (Anglujo).**—S-ro H. A. Towers, 13, *Muntz-street, Small Heath*, deziras renkontiĝi kun loka samideano por parolekzercado.

730. **Budapest (Hungarujo).**—S-ro Josef August Patai, *VII. Dohány utca 42*, deziras korespondi per ilustritaj poŝtkartoj.

731. **Pavloek (St. Pet. gub.), Rusujo.**—S-ro A. Voznesenskij, *Soldatskaja ul. 15*, serĉas tradukistojn en Esperanto el ĉiaj lingvoj.

732. **Győr (Hungarujo), Aŭstrio.**—S-ro Henriko Horvath, bank-

oficisto, deziras interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn kaj poŝtmarkojn. Ĉiam respondos.

733. **Bihao (Hispanujo).**—Fratilo Moisés Espinosa, *calle Ledesma 14*, deziras korespondadi kun ĉiulandaj samideaninoj. Ĉiam respondos.

734. **Pilohuok (Washington), U.S.A.**—S-ro William George Adams deziras korespondi pkarte aŭ letere. Salutas siajn malnovajn korespondantojn.

735. **Krasnojarsk (Enisejskoj gub.), Rusujo-Siberio.**—S-ro Mihailo Borisov deziras korespondi letere kun anglaj Esperantistoj. Vivu Esperanta lingvo!

736. **Poltava (Rusujo).**—S-ro H Nikolaj Hartmann, *Novo Pochtamskaja dam N9/2*, deziras interŝanĝi malnovajn poŝtmarkojn.

737. **Aleksandrovka (Kiev gub.), Ruslando.**—Fino Janino Landeburgska, *st. Olshanița*, deziras interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn (prefere kun kopioj de pentraĵoj).

738. **Aleksandrovka (Kiev gub.), Ruslando.**—S-ro Jozefo Shkabara, *st. Olshanița*, deziras korespondadi pri ĉiuj demandoj letere aŭ poŝtkarte.